Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар рўзномаси

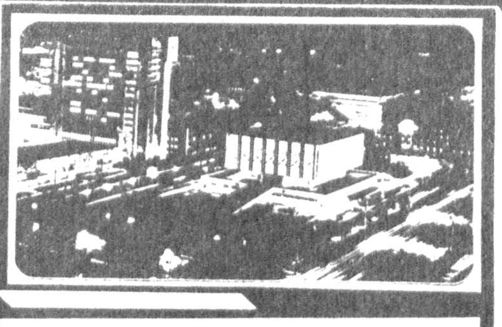

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 115 (8. 057) ◆ 1992 йил ◆ 12 июнь, жума ◆ Нархи 2 сўм

СОБИР РАҲИМОВ РАЙОН КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИ

ХАЛҚ депутатлари Собир Раҳимов район Кенгашининг сессияси бўлиб ўтди. Унда ташкилий масала кўрилди.

Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 4 январдаги «Ўзбекистон Республикасининг маҳаллий ҳокимият идораларини қайта ташкил этиш тўғрисида»ги Қонунига мувофиқ ўзининг шу йил 9 июндаги фармойиши билан бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Файзулла Неъматуллаевич Раҳматуллаевни Собир Раҳимов райони ҳокими вазифасидан озод қилди. Ана шу фармойиш билан Акмал Икромов район ҳокими бўлиб ишлаган Қудратулла Мирсоатович Рафиқов Собир Раҳимов район ҳокими этиб тайинланди.

Сессия Тошкент шаҳар Ҳокимининг Ф. Н. Раҳматуллаевни Собир Раҳимов район ҳокими вазифасидан озод қилиш ва Қ. М. Рафиқовни Собир Раҳимов райони ҳокими этиб тайинлаш тўғрисидаги бу фармойишини тасдиқлади.

Сессияда Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков нутқ сўзлади.

Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 10 июнь куни Корея Республикасининг энг нуфузли «Чосон ильбо» рўзномаси мухбири Жонг Сокни қабул қилди. Ислом Каримов Жонг Сокнинг Ўзбекистон Президентининг Корея Республикасига бўлажак сафари мақсадлари ҳақидаги ҳамда жумҳурият иқтисодиёти, ташқи иқтисодий алоқалари, жаҳон ҳамжамиятида тутган ўрни тўғрисидаги саволларига жавоб қайтарди.

⊙ Қурбон ҳайити муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг вакиллари Самарқанд вилояти Челак туманидаги Исмоил ал Бухорий жомъе масжидига Маккаи мукаррамадаги Каъбанинг устига ёпиладиган кисва (Каъбапўш)нинг бир қисмини топширдилар. Шу йил апрель ойида республика Президентининг Саудия Арабистонига ташрифи чоғида бу кисвани Саудия Арабистони подшоси Фаҳд ибн Абдул Азиз совға қилганди.

⊙ Тошкентда Ўзбекистон Давлат акционерлик «Савдо» («Ўзбексавдо») уюшмасининг таъсис анжумани бўлиб ўтди. Унда уюшманинг низоми қабул қилинди, уюшма раиси, кенгаши ва бошқарувининг аъзолари ҳамда тафтиш комиссияси сайланди.

⊙ Тошкентдаги «Миконд» заводида корхона кенгашининг қарори билан 50 ёшга тўлган ишчиларни рағбатлантиришнинг янги усули жорий этилди. Шуниси диққатга моликки, ярим аср умр кўрган корхона ишчисига унинг шу ердаги меҳнат фаолиятининг қанча эканлигига қараб пул мукофотлари белгиланади.

⊙ Зарафшонда янги жиҳозни ўрнатиш ишлари бошланди. Уни Американинг «Зариспарк» фирмаси юборди. Ана шундай қилиб, бу ерда рўйхатдан ўтказилган қўшма корхонада қимматбаҳо металлардан заргарлик буюмлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилади. Шуниси диққатга сазоворки, бу буюмлар Қизилқумда излаб топилган инжу тошларидан тайёрланади.

ҲАМДЎСТЛИКДА

⊙ 10 июнь куни Грузиянинг Казбеги қишлоғида Грузия ва Шимолий Осетия раҳбарларининг учрашуви бўлиб ўтди. Унда Жанубий Осетияда юз берган вазият муҳокама этилиб, бир қанча битимларга имзо чекилди. Ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги икки томонлама битимга келинганлиги ушбу учрашувнинг моҳиятини кўрсатиб турибди.

⊙ Озарбайжон миллий мажлиси «Ҳарбий хизматга чақиришнинг асослари тўғрисида»ги қонунни қабул қилди. Ушбу қонунга мувофиқ Озарбайжон армиясига миллатидан қатъий назар бўлган, 18 ёшга етган йигитлар чақирилади. Унда биринчи марта муқобил хизмат қилиш ҳам кўзда тутилган.

⊙ Украина социология илмгоҳи ўтказган сўров натижалари шуни кўрсатдики, республиканинг 18 фоиз аҳолиси капитализм учун, 13 фоизи социализм учун, 33 фоизи Украина тараққиётининг алоҳида йўли учун тарафдор экан. 54 фоиз аҳоли хусусий мулкчиликни жорий қилишни маъқулламоқда, 14 фоизи эса унга қарши экан.

ХОРИЖДА

⊙ Кейинги 20 йил мобайнида биринчи марта Буюк Британия қироличаси Елизавета II тўрт кунлик ташриф билан Парижга келди.

⊙ Бортида Туркия Бош вазири Сулаймон Демирэл бўлган тайёра ерда учиш тезлигини оширадиган пайтда юк машинаси билан тўқнашиб кетди. Тайёра барибир осмонга парвоз қилди. Лекин Истамбулда қўнишга мажбур бўлди. Сулаймон Демирэл Рио-де-Жанейрога атроф-муҳитни муҳофаза қилишга бағишланган жаҳон учрашувига кетаётган эди.

⊙ Мексика Грузия билан дипломатик муносабатлар ўрнатди.

МАДАНИЙ МЕРОСГА ЭЪТИБОР

БУГУНГИ кунда миллий қадриятларни тиклаш, маданий меросни атрофлича ўрганиш муҳим маърифий аҳамият касб этмоқда. Бу каби масалаларни ижобий ҳал этишда Тошкент Давлат маданият олийгоҳи профессор-ўқитувчилар жамоасининг иштироки ва амалий ёрдами катта бўлмоқда.

Мазкур олий ўқув юртида халқ ижодиёти кафедрасининг ташкил этилиши кўп муаммоларни илмий-услубий йўналишда кўриб чиқиш учун кенг йўл очиб берди. Эндиликда талабаларга этномаданият, илғор анъаналар, урф-одатлар, фольклор, халқ ўйинлари бўйича атрофлича билим бериш учун катта имкониятлар туғилди. Айни бир вақтда халқ маданий ва маънавий меросини тадқиқ этишга қаратилган ўқув ва илмий кузатишлар йўлга қўйилди.

Ўтмиш маданий меросимизни ўрганиш мақсадида фольклор-этнографик экспедицияни уюштириш ҳам кўзда тутилмоқда.

Акбар АЛИЕВ.

МАКТАБ ОРОМГОҲИ

МИРЗО Улуғбек районидаги 275-ўрта мактабда «Космос» дам олиш лагери ташкил этилди. Мактаб ўқувчилари ёзги таътил кунларини ана шу оромгоҳда ўтказадилар. Мароқли дам олиш учун барча қулайликларга эга бўлган ушбу масканда ўқувчиларга оромгоҳ раҳбари Сайёра Жапашева, Муҳтабар Рисқиддинова ҳамда Тамара Свидерскаялар ғамхўрлик қилишмоқда.

Шаҳло ШОИСЛОМОВА.

ДИЛДА ИФТИХОР ТУЙҒУСИ

ИЙД кунлари арафасида Саудия Арабистони мамлакатининг подшоси, Икки муқаддас масжид ходими Фаҳд ибн Абдул Азиз ал Сауд республикамиз Президенти Ислом Каримовга йўллаган мактубида шундай жумлалар бор: «Бизга қадрдон мамлакатингиз босиб ўтган бутун тарих мобайнида кўнглимиз сизлар билан бир бўлган. Ҳозирги кунда ўзбек биродарларимизнинг маълум қисми Саудия Арабистони подшоҳлигида истиқомат қилаётгани ҳам ўртамиздаги дўстликка, икки қардош халқнинг ўзаро ҳамкорлигига жонли мисолдир. Мамлакатингизда азалий исломий тарих ва буюк мусулмон алломалари дунёга келган экан, бас, бундан кейин ҳам ўшал муқаддас маслак ва тамойил устивор бўлиб қолажагига ишончимиз комилдир».

Билдирилган бундай самимий тилаклар диёримизда яшаётган ҳар бир фуқаронинг дилида ифтихор туйғуларини уйғотади. Кейинги пайтдаги хайрли ўзгаришлар қатори динимизга ҳам кенг йўл очилиб, иймон-эътиқоднинг тобора мустаҳкамланиб бораётгани дилларимизни хушнуд этмоқда.

Аҳли мусулмонлардаги биродарлик, бир-бирларига хайрихоҳлик, муштарак мақсадлар сари интилиш Ийд намози пайтида яққол намоён бўлди. Шу куни тонг саҳардан пойтахтимизнинг Хастимом, Кўкча, Катта Қозиробод ва бошқа даҳаларидаги масжидларга тумонат одам тўплана бошлади. Ушбу муборак айёмда мусулмонлик фарзини адо этиш ниятида келаётган каттаю кичикнинг чеҳрасида шукроналик, байрам кайфияти.

Биз ташриф буюрган Тилла Шайх масжидининг ҳовлиси ва ташқаридаги каттагина майдон яқин атрофдаги Абдулла Набиев, «3-Равот», «Пахта» маҳаллалари ва шаҳримизнинг бошқа ҳудудларида истиқомат қилувчи қавмлар билан гавжумлашди. Ибодат бошланишига фурсат борлигидан фойдаланиб, гуруҳ-гуруҳ бўлиб суҳбатлашиб турган одамларнинг кўнглидаги гаплардан воқиф бўлдик.

— Аллоҳга шукрлар бўлсинки, шундай улуғ кунларга омон-эсон етиб келдик,— деди Абдулла Набиев маҳалласидаги 3-Спутник кўчасида яшовчи Абдулла ака Убайдуллаев. —Бу тонг нечоғли файзиёб эканлигини ўзларингиз ҳам кўриб турибсиз. Намоз ўқишга икки ўғлим ва неварам Дилмурод билан бирга келдик. Илоё барчамизнинг иймонимиз бут, хонадонимизда тўкинчилик, юртимизда тинчлик бўлсин.

— Айтганингиз келсин, иним, — суҳбатга қўшилди Зарқайнар кўчасида истиқомат қилувчи 82 ёшли отахон Саидкарим Хўжаев. — Динимизга йўл очилган шундай дориломон кунлар келишини неча йиллардан бери орзу қилаётган эдик. Мусулмонлар эркини қайтариб берган мустақилликка, ҳукуматимизга раҳмат. Мен кўп йиллар мактабда муаллимлик қилганман. Чойхонада Шарифхўжа, Турсунхўжа, Рустам ака каби кексаларимиз билан суҳбатлашиб қолсак одатда ёшларни тўғри тарбиялаш, уларга муқаддас Ислом, Ҳадиси шариф одобларини сингдириш ҳақида фикрлашамиз.

Ҳаётнинг паст-баландини кўп кўрган отахоннинг сўзларини «3-Равот» маҳалласидан ташриф буюрган Маҳамад Қорабоев, Садир Ҳошимовлар ҳам маъқуллаб, Қурбон ҳайит одамлардаги меҳр-мурувват, оқибат ва бошқа инсоний фазилатлар улуғланишининг яққол тимсоли эканлигини айтишди.

Шу орада маросим бошланиб кетди. Тилла Шайх масжиди фаолларидан бири Юсуфхонтўра қори Олимхонтўра ўғли панд-насиҳат маърузаси ўқигач, имомликка ўтиб Ийд намозини тантанали тарзда адо этди. Йиғилганлар икки ракаъат намозни ўқиб, иқтидо қилдим, ушбу имомга холисан лиллаҳи таоло Аллоҳу акбар, дея ният қилдилар. Хутбалар тингланиб, такбирлар бажо келтирилгач, мусулмонлар бир-бирларини байрам билан қутлаб, уйларига тарқала бошлашди. Биз Юсуфхонтўра қори Олимхонтўра ўғлини суҳбатга тортдик.

— Тақсир, муборак айёмингиз қутлуғ бўлсин.

— Қуллуқ. Мана шундай дамларда диёримиздаги ҳар бир хонадонда тинчлик-тотувлик ҳукм суриши, доимо нурга тўлиши, ўртамиздан меҳр-оқибат кўтарилмаслигига тилакдошман. Аллоҳ таоло барчамизга иймон-эътиқод ато этсин.

Шуни алоҳида айтишим мумкинки, кейинги пайтда ҳукуматимиз томонидан яратилган кенгчиликни суиистеъмол қилмаслигимиз лозим. Бунинг учун одамлар савиясини, маданиятини кўтаришимиз зарур. Улар ёшларни ҳақиқий ота-боболаримиз йўлида тарбиялаш, илм-маърифатни сингдириш қанчалик муҳим эканлигини англаб етсинлар.

Шуни таъкидлаш лозимки, Тилла Шайх масжидидаги ҳайит намози кишиларимиз қанчалик бағри кенг, софдил, мурувватли эканликларини яна бир бор намойиш этди. Маросимда иштирок этган Афғонистон, Покистон ва бошқа мусулмон давлатларининг вакиллари уюшқоқлик, самимий муносабатларни ўз кўзлари билан кўриб, ифтихор туйғуларини изҳор этдилар.

Саъдулла ШОДИЕВ.

● **СУРАТЛАРДА:** мусулмонларнинг Ийд намозида.

Воҳид Тўраев суратлари.

Футбол бўйича Европа биринчилиги финал қисми бошланди

УЛОВ КИМДА КЕТАРКИН?

10 июнь куни Швеция — Франция терма жамоалари ўртасидаги беллашув билан футбол бўйича IX Европа биринчилиги бошланди. Унда 1:1 ҳисоби қайд этилди. Кеча Дания — Англия учрашуви эса 0:0 ҳисоби билан тугади.

Агар Европа биринчиликларининг тарихига назар соладиган бўлсангиз, собиқ СССР терма командасининг қитъа чемпионати беллашувларида ниҳоятда муваффақиятли қатнашганига амин бўласиз. Собиқ Совет Иттифоқи терма командаси Европа чемпионати (ўша пайтда Европа кубоги дейиларди) даставвал ўтказилган 1960 йилда биринчи ўринни, 1964, 1968, 1972 ва 1988 йилги биринчиликларида иккинчи ўринни, 1968 йилдагисида фахрий учинчи ўринни эгаллаган.

Футбол бўйича Европа биринчилигини ўтказиш ҳақида анча пайтлардан бери ҳар хил гап-сўзлар юрган бўлсада, 1958 йилдагина бундай мусобақани ўтказишга қаттиқ киришилди. Шу йили францияЛИК заргар Мишель Шабийон тоза кумушдан юнон сопол идиши шаклидаги биллур кубокни ясади. Дастлабки биринчилик 1960 йилда Францияда ўтказилди. Омадни қарангки, СССР терма командаси дастлабки биринчиликнинг дастлабки ғолиби бўлди. 1960 йил 10 июль куни Парижнинг «Парк Де прэнс» (Шаҳзодалар боғи) ўйингоҳида ўтказилган финал ўйинида совет футболчилари 2:1 ҳисобида Югославия терма командасини мағлубиятга учратдилар.

Тўрт йил ўтиб, навбатдаги Европа биринчилиги Испанияда ўтказилди. Худди 1960 йил Францияда бўлганидек СССР терма командаси бу чемпионатга ҳам ниҳоятда пухта тайёргарлик кўрди. Собиқ Иттифоқимизнинг турли бурчакларидан тўпланган машҳур футболчилар К. Бесков раҳбарлигида биллур совринни яна тўрт йиллик муддатга сақлаб қолишга азм қилишди.

Ва финалда майдон эгаларига қарши ўйинга тушишди. Афсуски, ҳакамнинг нохолислиги сабаб футболчиларимиз енгилиб майдондан бош олиб чиқиб кетишди.

1968 йилда Италияда бўлиб ўтган III Европа биринчилигида кўз кўрмаган, қулоқ эшитмаган воқеа юз берди. Дастлабки ўйинларни муваффақиятли бошлаган СССР терма командаси ярим финал ўйинида майдон эгалари — Италияга қарши тўп сурди. Ўйиннинг асосий вақти, қўшимча ярим соат ғолибни аниқлаб беролмади 0:0. Ташкилий ишларда нуноқликка йўл қўйилгани учун ўйин ғолиби ҳозирдагидек 11 метрли жарима тўплар бўйича эмас, балки қуръа ташлаш билан аниқланадиган бўлди. Таниб аниқланадиган бўлди. Таассуфлар бўлсинки, ҳавога отилган танга ерга тушгач, италияликларга омад келтирди.

1972 йил. Мюллер, Беккенбауэр, Нетцер, Хенесс ва бошқа кўплаб футбол «юлдузлари» ярқ этиб порлаган, доминга Европа тугул, бутун жаҳон командалари бардош бера олмаган Германия Федератив Республикаси IV Европа биринчилигининг финал ўйинида ҳеч бир қийинчиликсиз СССР терма командасини 3:0 ҳисобида мағлубиятга учратди.

1980 йилда яна Италия футбол майдонларида ўтказилган VI қитъа биринчилиги ниҳоятда зерикарли ўтди. Мазкур чемпионатда ҳатто мутахассислар учун ҳам нотаниш бўлган Бельгия терма командаси ҳаммани лол қолдирди. Майдонда жуда секин ҳаракат қиладиган, аммо хатти-ҳаракатлари жуда аниқ, бир-бирига қовушган ҳолда ўйнаган бельгияликлар бирин-кетин рақибларини енгиб финалга чиқишди. Бу ерда уларни яна ўша таниш ГФР терма командаси кутиб турарди. Жуда кескин, муросасиз ўтган ўйинда немислар 2:1 ҳисобида ғолиб чиқишди.

Навбатдаги қитъа беллашувлари 1984 йилда Францияда бўлиб ўтди.

Платини етакчилигидаги Франция терма командасининг ўша пайтдаги ўйинини мухлислар ҳали-ҳалигача эслаб юрадилар. Рақиблар французларнинг жуда кучли ўйини олдида довдираб қолишганди. Платини, Тигана, Жанвийон, Босси, Трезорларнинг афсункор ҳаракатлари, мўъжизавий тўплари бирорта футбол ихлосмандларини бефарқ қолдирган эмас.

Финал ўйинида французларга қарши тўп сурган испанияликлар ғолиб чиқишни ҳатто хаёлларига ҳам келтиришмаган. Франция 2:0 ҳисобида ютиб, биринчи маротаба Европа чемпионлигини қўлга киритди.

Ва ниҳоят 1988 йил, Германия Федератив Республикаси, VIII Европа биринчилиги ўйинлари. Мутахассислар ҳам, мухлислар ҳам бир овоздан ГФР ғолиб чиқишини башорат қилишганди. Лекин Гуллит, Рийкард, Ван Бастен, Куман каби ажойиб футболчиларни етиштирган голландияликлар рақибларига ҳеч қандай имконият қолдиришмади. Финал ўйинида совет футболчиларини 2:0 ҳисобида енгиб, Гуллитнинг жамоаси Европада энг кучли эканлигини исботлади. Ван Бастеннинг финал ўйинида Дасаев дарвозасига киритган тўпи футбол қўлланмаларига энг ёрқин мисол сифатида кирди.

Мана ниҳоят, Швецияда навбатдаги биринчилик ўйинлари бошланди. Хўш навбатдаги биринчилик улови кимда кетади? Бу саволга биз 26 июнь куни финал ўйини якунланганидан кейингина жавоб бера оламиз.

Комил НУРМУҲАМЕДОВ.

ЎЙИНЛАР ТАРТИБИ

● **БИРИНЧИ ГУРУҲ**

14 июнь. Франция — Англия
14 июнь. Швеция — Дания
17 июнь. Швеция — Англия
17 июнь. Франция — Дания

● **ИККИНЧИ ГУРУҲ**

12 июнь. Голландия — Шотландия
12 июнь. МДҲ — Олмония
15 июнь. Шотландия — Олмония
15 июнь. Голландия — МДҲ
18 июнь. Голландия — Олмония
18 июнь. Шотландия — МДҲ

Ярим финал ўйинлари 21—22 июнь, финал эса 26 июнда бўлади.

«ОҚШОМ» МУШТАРИЙЛАРИГА!

«Тошкент оқшоми» учун 1992 йилнинг иккинчи ярмига янгидан обуна давом этяпти.

ОБУНА БАҲОСИ:

бир ойга — 32 сўм 50 тийин;

уч ойга — 95 сўм;

олти ойга — 195 сўм.

«Тошкент оқшоми» 1992 йил 1 июлдан эътиборан яна хонадонингизга етказиб берилишини хоҳласангиз РЎЗНОМАГА ЯНГИДАН ОБУНАНИ ШУ ЙИЛ 15 ИЮНГАЧА РАСМИЙЛАШТИРИШНИ УНУТМАНГ!

Эслатиб ўтамиз: «Тошкент оқшоми» савдога чекланган миқдорда чиқади ва унинг чакана савдодаги нархи обунаникидан юқори бўлади.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ГА ОБУНА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ БУТУН ҲУДУДИДА ЧЕКЛАНМАГАН МИҚДОРДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

«Тошкент оқшоми»нинг нашр кўрсаткичи — 64690.

«Тошкент оқшоми»га ёзилишга монелик қилинган тақдирда 33-29-70, 32-53-79 телефонларига қўнғироқ қилишингиз мумкин.

Обуна тугашига 3 кун қолди. «Тошкент оқшоми»га ёзилишга шошилинг!

Ф. СП—1

Ўзбекистон Алоқа вазирлиги «Матбуот уюшмаси»

"ТОШКЕНТ ОҚШОМИ" 64690
(нашр номи) (нашр кўрсаткичи)

рўзномасига ОБУНА

обуна сони

1992 йил учун (ойлар бўйича)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Қаерга
(почта кўрсаткичи) (манзил)

Кимга
(насаби; исми ва отаси исмининг бош ҳарфлари)

РЎЗНОМАНИ ЕТКАЗИШ ВАРАҚЧАСИ

п.в. | жойи — 64690
(нашр кўрсаткичи)

"ТОШКЕНТ ОҚШОМИ"
(нашр номи)

обуна	баҳоси	сўм	обуна сони
янги манзилга юбориш	баҳоси	сўм	

1992 йил учун (ойлар бўйича)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Қаерга
(почта кўрсаткичи) (манзил)

Кимга
(насаби; исми ва отаси исмининг бош ҳарфлари)

⊙ БОБОКАЛОНИМИЗ НОМИДАГИ ЖАМҒАРМА

⊙ ДИЛБАР САТРЛАР МУАЛЛИФИ

⊙ МАРДЛИК ВА ГЎЗАЛЛИК ИФОДАСИ

** Раҳмдил ва мурувватли бўлайлик*

УЛУҒ ҲАКИМ ВОРИСЛАРИ

ҲАКИМЛИК билан жаҳонга машҳур бўлган Абу Али ибн Сино ўзининг ноёб қобилияти билан кўплаб одамларни дарддан ҳалос этиб, меҳр-мурувват кўрсатган эди. Пойтахтимизда бундан бир йил илгари ташкил этилган Ибн Сино номидаги жамғарма ҳам буюк алломанинг эзгу мақсадларига содиқ қолишни ўз олдига вазифа қилиб қўйганди. Ўтган давр мобайнида нафақат хайрия ишлари, балки ногирон ва саломатлигини тиклашга муҳтож болаларга ёрдам кўрсатишда муайян тажриба тўпланди.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, Низомда белгиланган масалаларни амалга ошириш учун жамғарма қошида дефектология, руҳшунослик ва болалар ижодиёти марказлари очилди. Мазкур марказлар бугунги кунда нутқи, эшитиши, тананинг ҳаракатланувчи аъзосида камчилиги бўлган болаларга диагностик ҳамда тикланиш кўмагини кўрсатмоқда.

Дефектологлар нонормал ривожланган болаларни қабул қилишда тезкор-диагностика текшируви ўтказадилар. Замонавий педагогик технология ёрдамида эса компьютерли дастур қўлланиб, фойдали машғулотлар олиб борилаяпти. Ярим йил давомида кўплаб ота-оналар уй шароитида фарзандларининг нутқини қандай ўстириш мумкинлиги, улар хотираси ва меҳнат қобилиятини тиклаш юзасидан зарур маслаҳатлар олишганини таъкидлашди. Жамғарма нонормал болалар учун кўп нарсаларни бепул амалга ошираяпти. Шу ўринда малакали мутахассислар тайёрлаш ҳам диққат-марказида эканлигини айтиб ўтиш зарур. Шу мақсадда нафақат Тошкентда, балки жойларга бориб малака оширишга мўлжалланган семинарлар ташкил этилмоқда. Бу эса ўқув жараёни давомида ўқитувчилардан катта гуруҳига ўз маҳоратларини ошириш имкониятини беради. Илғор тажрибаларни ҳаётга жорий этиш ва малакали мутахассислар тайёрлашда республика халқ таълими вазирлиги Ўқув-услубий маркази ўз ёрдамини аямаётир.

Жамоа олдига қўйган вазифаларни амалга ошириш учун катта миқдорда маблағ зарурлиги ўз-ўзидан аён. Шу мақсадда жамғарма ҳомийлар ахтариб топмоқда, ҳайрия тадбирлари уюштираяпти. Шундай қийинчиликлар даврида ёрдам қўлини чўзаётган ташкилотлар ва фуқароларга таҳсинлар айтгинг келади. Ҳозирги кунгача жамғарманинг хайрия ҳисобида 66000 сўмдан ортиқ маблағ бор. «Малика» газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Тошкент» биржаси, «Туркистон» брокерлик идораси ва бошқа кўплаб жамоалар жамғарманинг мурожаатига жавобан биринчилардан бўлиб ёрдам пули ўтказишди.

Жамғарма маблағлари унинг раёсати қарорига кўра турли йўналишларга сарфланмоқда. Шулардан бири Низомда белгиланган масалалар ечимини илмий-амалий жиҳатдан таъминлашдир. Ногирон, руҳий ва жисмоний камчилиги бўлган болаларга тиббий, руҳий ва ташкилий-педагогик ёрдам кўрсатиш, шунингдек, ногирон болалар орасидан қобилияти борларини танлаб олиб, уларнинг республикамиз ва минтақадаги ўқув юртларида таълим олишларини таъминлаш, болалик ва оналикни муҳофаза қилиш ва бошқа кўплаб вазифаларни бажаришга мўлжалланган Болалик олийгоҳи ташкил этилмоқда. Бу жамоат ташкилоти жамғарма маблағи, шунингдек ҳомийлар ва шартнома асосида бажариладиган ишлар асосида фаолият кўрсатади. Олийгоҳ республикамиздаги етук олимлар билан ҳамкорликда кўплаб муаммоларни ҳал этишга умид боғлайди.

Ногирон болаларга ногиронлар аравачаси етказиб бериш ҳам шу куннинг муҳим вазифаларидан биридир. Шуни эътиборга олиб, жамғарма муҳтожларга навбат билан 15 та аравачани тарқатишни мўлжаллаб турибди.

Қисқаси, жамоа мурувватидан баҳраманд бўлаётганлар талайгина. Ҳозирги ҳар қачонгидан ҳам оғир шароитда кўнгли ярим, ёрдамга, суяб қўйишга муҳтож болаларни қўллаб-қувватлаётган, уларни маънавий руҳлантириб, ҳаётга муҳаббат уйғотаётган жамғармалар тобора кўпайиб бораётгани жуда қувончлидир.

Айдар КУРТМУЛЛАЕВ,
Собир БОЗОРБОЕВ.

Пойтахтимизнинг Чилонзор районидаги кўҳна Дўмбробод маҳалласида яна бир жоме масжиди қурилмоқда. Дўмбрободнинг бу иккинчи жоме масжиди қисқа вақт, йигирма кундаёқ ташландиққа айланган ер ахлатлардан тозаланиб, ўрнида бино пойдевори тикланди. 60 сотих ерга жойлашган масжид майдонининг 35x20 квадрат метрига қурилаётган бино 7,5 метр баландликда, иккита қурилажак мезаналари эса ердан 12 метр баландликда ўрнатилиши режалаштирилган. Маҳалладаги кичик масжидлар эса маҳалла ўғил-қизларининг (албатта хоҳловчилар учун) араб алифбосидан ҳамда диний таълимотдан сабоқхонасига айлантирилмоқда.

Ҳавасимиз келди

— Маҳалламиз оқсоқоллари Ҳомилхожи ота Мурзаев, Эргаш ота Қорабоевлар ташаббуси билан бошланган бу хайрли ишларимиз бунчалик жадал суръатларда юришиб кетишини хаёлимизга ҳам келтирмагандик, — дейди Ўзбекистон Республикаси халқ ноиби, Дўмбробод маҳалла комитети раиси Абдуусмон Абдуллаев. — Ёшларимизда ҳам гап кўп экан. Айниқса, уларга бош бўлиб фаол ёрдам кўрсатаётган Эргаш Соқиев атрофига ёшларни жамлай олди. Ҳамидилла Отамуҳамедов, Баҳодир Юсупов, Комилжон Мирзаев, Тоҳир Мирҳидоятов, Равшан Ғуломов, Неъматжон, Обиджон, Ҳикматжонлар энг асосий вазифаларни бажараяптилар, десам, муболаға бўлмас. Қурилиш ишларида усталаримиз Эргаш Бозорбоев, Ўлмасхон ака, Мутал акалар маҳалламиз жонкуяр фуқаролари билан тиним билмай ишламоқдалар. Қардош миллат вакиллари ҳам бизнинг бу хайрли ишларимиздан хушнуд бўлиб, бирин-кетин ёрдамга келмоқдалар. Яхшиямки, маҳалламизнинг кўпни кўрган оқсоқоллари Жуман Музаффаров, Шароф ота Мирҳидоятов, Жўра Иброҳимовлар қурувчи ва ҳашарчи ёшларимизга жўяли маслаҳатлари, йўл-йўриқлари билан яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Латиф ЗАМОН.

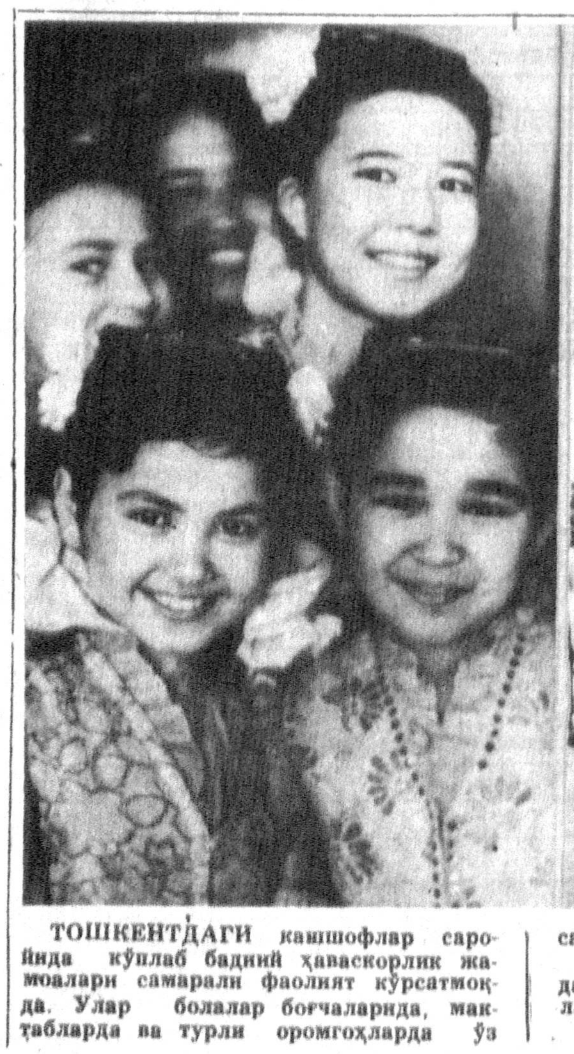

ТОШКЕНТДАГИ кашшофлар саройида кўплаб бадиий ҳаваскорлик жамоалари самарали фаолият кўрсатмоқда. Улар болалар боғчаларида, мактабларда ва турли оромгоҳларда ўз санъатларини намойиш қилмоқдалар.

СУРАТЛАРДА: бадиий ҳаваскорлик дасталарининг чиқишларидан лавҳалар.

Равиль Альбеков суратлари.

** Ойдин Ҳожиева—50 ёшда*

ТЎРҒАЙ НАВОЛАРИ

АДАБИЁТИМИЗНИНГ шаклу шамойилини гулзорга менгзайдилар. Гулзорда гуллар нечоғлик турфа бўлса, улар шунчалар дилдор, гўзал бўлаверадилар. Чунки ҳар гулнинг ўз шарбати, чиройи, иси бўлади. Шеъриятимиз гулзоридан гўзал гулдасталар тузиб, эл-юртга туҳфа этаётган адибаларимиздан бири, куни кечагина Ўзбекистон халқ шоири фахрий унвонига сазовор бўлган дилбар шоира Ойдин Ҳожиевадир.

Ойдин Ҳожиеванинг илк шеърлари бундан чорак асрдан мўлроқ вақт нарида матбуот юзини кўрган эди. Ўшанда нозик туйғулари юрагини тўлдириб-тошириб турган, ўзига хос нозик оҳанг эгаси шоира адабиётимизга ташриф буюрганини кўплар айтишган эди. Бугун ўша яхши ниятлар, кеча-кундуз қилинган меҳнатлар ўз мевасини берди: шоира ярим асрлик умрининг ярмини бахш этган ижодий йўли давомида яратган «Онам айтган қўшиқ», «Шабнам», «Хушхабар», «Бўзтўрғай» сингари йигирмага яқин назм гулдасталари билан эл-юрти ардоғига сазовор бўлди.

Ойдин Ҳожиева кўп йиллардан бери болаларнинг «Гулхан» ойномасига бош муҳаррирлик қилиб, ёш авлодимизнинг маънавий баркамол бўлиши йўлида ҳам тер тўкиб келяпти.

Бугун ўзининг ярим асрлик умри сарҳисобини қилаётган суюкли қумринафас шоирамизни «Оқшом» муштарийлари ҳам муборакбод этиб, ҳамиша узоқ умр, оташин сатрлар ёр бўлишини, ҳамиша тўрғайдек дилкаш наво тилаб қоладилар.

СУРАТДА: шоиралар суҳбати. Чапдан: Гулчеҳра Жўраева, Олмос, Ойдин Ҳожиева.

Абдуғани Жумаев сурати.

Ойдин ҲОЖИЕВА,
Ўзбекистон халқ шоири

ИККИ БАДИА

«ОШИҚ» ПЎСТАК

ҚИШЛОҚҚА овоза тарқалди: «Қизилой» тўпарида зўр қушноч чиққанмиш. Нафаси иссиқ эмиш. Кароматн зўр эмиш. Йўқолган нарсаларни топиб берармиш. Ўғирланган моллар қаерга яширилганини айтса, тўғри чиқармиш. Иссиқ-совуқ қилармиш, ошиқ-мошиқларнинг мушкулини осон этармиш.

Ойнага қараб туриб, бировларни етти пуштигача бехато айтиб берармиш. Миш, миш, миш... эмиш...

Биров битта товуқни қўлтиқлаб, кимдир тўрттагина тухумни рўмолига тугиб, кимдир бир лўнда чой олиб, Қизилой қайдасан, деб боравеишди.

Онам бечора ҳам умид билан пойи-пиёда Ҳамробобога жўнадилар. Урушда бедарак кетган ўғилларидан дарак топиш ниятида юрардилар. Ҳамробобо онамни аввал роса мақтабди. Ҳизр назар қилган аслзода экансиз, дебди. Ўн беш фарзанд кўрганларини ҳам тўғри топибди. Ёлғизгина фарзанд эканликларини ҳам билибди, фолбин тушмагур. Ўғилларидан дарак сўраб, пирларига муножот қилибди.

Ўғлингиз тирик дейишяпти. Олис юртда экан. Бу ёққа келиш учун йўллари берк, дебди.

Онам бечора ҳуни бийрон йиғладилар. Чунки 39-йиллар акамнинг орқаларидан одам тушиб, амир сарбозининг зурриёти деб, қисувга олишган экан. Бир кечада акам келинчагини ҳам ташлаб, бирор тузук иш топсам, келиб олиб кетаман деб, Чоржўйга кетган эканлар. Сўнг уруш бошланиб қолибди... Ўша-ўша ном-нишонсиз эканлар...

Онам бечора беҳаловат бўлиб қолдилар.

Ҳаммадан ҳам Ислом акага қийин бўлди. Ислом биби чилдирма қоплар эдилар. Доим қазноқларида эчки териси бўларди. У пайтлар терини жийитиб, нобуд қилишмасди. Қотириб, тузлаб пойгакларда пўстак ўрнида ишлатишарди. Иссиққина. Фақат сабил бургахона бўларди-да!

Ислом ака анчайин ҳазилкаш эди. Икки жўраси билан Ҳамробобоникига борди. Жўралари суйган қизларининг сочларидан, жамалагидан олиб боришди. Ислом ака эса сандални кодогига солинган оқ пўстак жунидан бир тутам қирқиб олиб борди. Бобо ўқиб-ўқиб бир энлик эскичада хат ёзиб икки жўрага туморча қилиб, бошингизнинг тагига қўйиб ухланг, деди. Ислом ака олиб борган бўялган жунни аввал хўп томоша қилибди. Икки жўрани чиқариб юбориб, Ислом акани роса «ўқибди». «Худо хоҳласа, уч кундан сўнг уйингизга севганингиз кириб келади, ёлғиз ухланг», — деб тайинлабди Ҳамро бобо.

Уч кун деганда ҳалиги икки жўранинг совчиларига оқлик бериб юборишибди қудалар. Тўй тараддуди бошланибди.

Ислом ака эса ҳангома қилиб, одатича бир гапириб, ўн кулиб юраберди. Учинчи кеча тақа-тақ овоздан уйғониб кетди. Эчкининг маъраганн эшитилар, туёқларини дўппилатгандай, қия очиқ эшикка оқ пўстак ўзини урарди. Ислом ака жон борича бақириб ўрнидан турди. Ҳай-ҳайлаб онаси, акаси югуриб келишди. Остонада оқ пўстак ётарди. — Савил кучук судраб келибди-да! Бунақа одати йўқ эди-ку, — деб пўстакни қоқиб-суқиб, она уйига олиб кириб кетди.

Чироқлар ўчди. Жимлик. Яна тақ-тақ, дўпир-дўпир. Тамбаланган эшикка бир нарса ўзини урарди. Ислом ака жони ширин кўриниб, сапчиб турди, шошиб еттинчи лампа чироқ пилигини кўтарди. Яна остонада оқ пўстак ётарди...

Дир-дир титраб, тонггача тиззасини қучоқлаб, уйғоқ ўтирди. Эртаси кечаси ҳам, индини ҳам шундай бўлди.

— Шу оқ пўстакни йўқотинг, она, — деди охири.

Ислом биби ҳайрон бўлди. Ўғлимга ажина-пажина даф қиляпти, деб ўйлади. Қизилойга, Ҳамро бобога ўғлини етаклаб борди. Йигит бечора фолбинга киролмади, эшикда кутиб турди.

— Ўғлингиз шохи айри, соқоллари узун бир оқ эчкига ошиқ бўлган эканлар. Ошиқни муродига еткардук. Хурсандмулар? — сўрабди бобо вазмин кесатиқ билан.

Биби бечора зору тавалло қилибди, ўғлимни пўстакдан совутиб беринг, деб.

— Майли, юзингиздан ўтолмадим, хола. Йўқса, шаккок ўғлингизнинг қўйнига келинчак қилиб оқ пўстакни солиб қўярмидим?

Бобо дуо ўқиб, қайтарма қилибди, энди кечалари пўстак Ислом акани йўқлаб келмайдиган бўлибди.

Ўша воқеадан сўнг Ислом бибиникига биров эчки терисини олиб боролмас экан. Ислом ака зирқиратиб қувар экан. Биби ҳам ўғлининг кўнглига қараб, доира қопламайдиган бўлибдилар. Дарвоқе, оқ пўстакни Ислом биби Ёдгор девонага туҳфа қилиб элтиб бердилар. Девонанинг жони кирибди, денг.

ОҚ КЎЙЛАК

РАМАЗОН жияним исмини сўраганга «Замазон мулло» дейди.

Намозигар шамоли эсиб, қош қорайса, бўлди, онамни ташвиш босади; мулло Рамазон бу кеч нима ҳангома кўрсатаркан? Рамазон уч ёшда. Йиғлоқ. Кундузи уйқуни уриб олади. Кечаси йиғлаб чиқади, ухламайди. Тайлоқдай болани кўтараверив, онам бечоранинг қанотлари узилиб кетади.

Уста бобоникига олиб бор, жийда берсин дейди, саркаш. Онам фақир кўтариб борадилар.

Кейинги кечаси Ислом бийиникига бораман, қовун қоқи еяман, қанд еяман, дейди у.

Айниқса ёз кечалари мулло Рамазон саёҳатни авжига чиқарадилар.

Бир куни Шарифа онам қўрқитиш йўлини топдилар: кечаси тандирга кириб, оқ кўйлак кийиб чиқадилар. Рамазон мулло дегани дағ-дағ титраб, жим бўлади-қолади.

Бир ҳафта кечки сайрдан онам бечора озод бўлдилар. Бир куни тандирхонада она-боланинг шивир-шивирини эшитиб қолган мулло Рамазон кеч кириши билан катта косовни олиб, тандирнинг «оғзини» пойлаб турса бўладими? Оппоқ чорси қўлида, Шарифа опам тандирга йўлолмайди. Рамазонбой «қуролланиб» олган. Онам бечора юз бора: «оқ кўйлак, кел», деб чақирадилар. «Оқ кўйлак» эса тандирхонага боролмайди, кўйлагини киёлмайди, тандирдан чиқолмайди.

Алла-паллагача «қоровул» тандир бошидан кетмади. «Оқ кўйлак» ҳам чиқмади. Онам бечора «оқ кўйлак» холасини кўргани кетган, деб баҳона излайдилар.

«Оқ кўйлак»ни тинчитган Замазон мулла йиғлоқи ярим кечаси Низом тоғаникига олиб борасан, деб оёқ тираб олди. Онам сўлақмондай болани опичиб, Новача тўпарига жўнадилар. Низом тоға мулланинг дўпписига тўлдириб майиз бўлаёзган узум солиб бердилар.

Кейинги оқшом кайвони бибиникига саёҳат бошланди. Бибиникида доим қатлама бўлгувчи эди. Биби қатлама берди, муллабачанинг рўмолчасига шакар ҳам сола қолди.

Пахтахонага етганда рўмолча тушиб кетди. Шакар тупроқ билан битта бўлди. Тупроқдан шакаримни ажратиб бер, деб ар-ар йиғлади.

— Вой, болам-ей, бир бача бир қишлоқни ёвга берган экан, — дердилар муштипар онам нима қилишларини билмай.

Бир пайт эски сайисхона томондан оппоқ баҳайбат бир нарса лапанглаб кела бошлади. Мулла Рамазон шунда ҳам тупроқни бир-икки ялади-да, онамнинг олдиларига тушиб ура қочди.

— Бийижон, «оқ кўйлак» холасиникидан қайтиб келибди-да, — деди у аланг-жаланг бўлиб.

Ана ўшандан кейин денг мулло Рамазоннинг кечки сайрларию гап-гаштаклари тугади.

Сайисхонадан чиққан ажина эди, дердилар онам. Яна ким билсин?

Мулло Рамазоннинг ҳунарлари кўп эди. Онам сарполари турадиган сандиқда рўмолчага тугиб қанд-қурсни асрардилар. Меҳмон-измон келса, дастурхон зийнати-да!

Бир кун одатдагидай сандиқни очсалар, рўмолча бўм-бўш! Қанд-қурс йўқ!

Онам ҳайрон! Сандиқнинг зилдай қопқоғини ким очди экан? Бирдан кулиб юбордилар: сандиқнинг орқа томонидаги икки ошиқ-мошиғи йўқ! Замазон мулло қандини уриб юрибди экан!

Онам индамадилар. Меҳмонхона дастурхонига майизу туршак, мевани тўлдириб қўйдилар.

Бир пайт ар-ар йиғи бошланди. Рамазон ширинхўрак катта айвон йўлагида ётиб олиб, йиғларди.

— Қандим, қандим, — дерди у йиғи аралаш...

Шовоз қандхўрак каллақанддан бир бўлагини липпасига қистириб олган экан.

Бадрафхонага кирганида липпасидан тушиб кетибди! Бўлди — кулгу!

Мулла Ражаб бобо қумалоқ-қумалоқ ҳар хил қандлар олиб келиб, уни овутдилар!

Рамазон улғайиб, топармон-тутармон йигит бўлди.

Умар поччам Рамазонни койиб, дердилар:

— Ҳў, қандхўр! Сенга Бақо ҳалвопазнинг қизини олиб бераман!

Рамазонбой ҳалвопазнинг қизини олмади. Араб чўпоннинг кўзлари шаҳло, сочлари елкаси билан битта Ҳурсандой қизини олди.

Ҳовли-ҳашамати ҳавас қилгулик. Дастурхонда неча хил асил ширавор бўлади. Меҳмонга борса, баракали қилиб, конфетлар элтади. Бола-бақра унинг гирдини ўраб олади:

— Замазон тоға, қанд беринг!

Замазон тоғанинг киссаларида доим попукли конфетлар бўлади-да!

** Нуқтаи назар*

ЧАВАНДОЗИ БОР ЭДИ БУ ЭЛНИНГ

БУ ҳолат ҳар сафар бир хилда такрорланади: кўчамиздан кимдир отда ёки уни етаклаб ўтиб қолса, катталар унга ҳайрат билан қараб қолишади. Болалар эса от билан бир неча қадамгача ёнма-ён боришади. Гўёки от миниш ёки уни боқиш кечагина урф бўлгандай. Ваҳоланки, от азалдан инсонга қандай хизмат қилиб келган бўлса бугунги кунда ҳам шундай хизматни ўтамоқда. Фақат шаҳримизда унга эҳтиёж бўлмагани сабаб отга одамларнинг муносабати бирмунча ўзгарган. Унинг афзалликлари хусусида сўз юритиш учун яқин ўтмишга мурожаат қилишимиз тўғри бўлади.

От аждодларимиз маданий-маиший ҳаётига шу қадар чуқур сингиб кетганки, бунга ишонч ҳосил қилиш учун халқ оғзаки ижодига назар солиш кифоя. «Дупур-дупур от келди» дея бошланувчи халқ қўшиқлари, «Отдан баланд итдан паст» каби топишмоқлар, учқур отлар ҳақидаги эртаклар ва ҳоказо. Бундан ташқари қадимда от эгаси учун бойлик, обрў саналиб, йигитлар учун кўрк, мардлик ва гўзаллик ифодаси ҳисобланган. Доимий от миниб юрган йигитларни курашда енгиш мушкул бўлган, чунки синалган сабоқлардан маълум бўлишича, от миниш киши белини мустаҳкам қилиб, унинг йигитлик қувватини оширади.

Отнинг хосиятлари ҳақида аждодларимизнинг ёркин тафаккур соҳиблари ҳам талайгина маълумот қолдириб кетишган. Буюк аллома ва шоир Умар Хайём ўзининг «Наврўзнома» рисоласида шундай ёзади: «Айтадиларки, тўрт оёқлилар ичида отдан яхшиси йўқ, чунки у ўтловчи тўрт оёқлиларнинг подшоҳидир. Форслар отни «боджон» (елжон), румийлар «бодпой» (шамол оёқли), турклар «қутлуғ қадам» ва «бахтиёр этувчи», ҳиндлар «тахти равон», араблар «ердаги Буроқ» деб атаганлар». Шу тариқа мутафаккир отларнинг қирқ бир хилини айтиб ўтаркан, уларнинг сифатларини ҳам таърифлайди, жумладан «Сиёҳчарм — бахт келтиради. Қумайт — қийинчиликларга чидамли. Песа — эгасига дўст ва меҳрибон. Сапедзарда — подшоҳлар минишига ярайди» ва ҳоказо.

Маънавий маданиятимизнинг бир бўлаги бўлган Ислом дини ҳам отга эзгулик нуқтаи назари билан қарайди. «От — уч хил иш учундир. Бири савоб, бири парда ва яна бири гуноҳдир. Савоблиси шуки, киши уни Тангри йўлида ўтлоқда ёки уйида боқса, унга савоб ёзилур. Ўтлаши учун уни яйловда ёки ўз боғчасида боғлаб қўйса, арқони етган жойгача савоб ёзилаверади. Бордию у арқонини узиб, бир-икки довон кетиб қолса, йўлдаги изи ва чиқиндиси учун ҳам савоб ёзилаверади. Бойиш ва зориқмаслик учун боқиб, уни парвариш қилиш ва минишдаги Тангрининг ҳақини унутмаган бўлса, унга шу от дўзахдан парда бўлади. Агар киши уловини фахр ва риё учун ҳамда мўминларга қарши ҳаракат учун боқса, бу билан унга гуноҳ ёзилади», — деган сўзларни ўқиш мумкин муқаддас Ҳадисда.

Бугунги кунда миллий қадриятларимиздан узоқда эканлигимизни одамларнинг отга бўлган муносабатларидан ҳам билса бўлади.

Гарчи ҳозирда от ўрнини енгил машиналар эгаллаган бўлсада, гарчи машиналар айримлар учун бойлик, обрў рамзига айланган бўлсада, инсон учун отнинг на моддий, на маънавий фойдаларини ўзга ҳеч нима тўлдиролмайди. Бугун машинани ҳамма минади. Оналар гўдакларга учқур отлар ҳақида эртак айтгандан кўра ўйинчоқ машиналарни совға қилишни афзал билишади. Шундан бўлса керак гўдаклар «олабўжи» деб ном олган от минишга эмас, балки машинада «катайса» қилишга мойилроқ бўлишмоқда. Ҳозирда чавандоз (отбоқар эмас) йигитдан кўра машинали йигитга турмушга чиқишни афзал кўрадиган қизларни топиш унчалик мушкул иш эмас. Молпарастлигимиз оқибатида маънавий қашшоқлашиб кетганимизнинг яна бир сабаби шундан эмасмикан. Бундан ташқари машина кўп ҳолларда савоб топиш, эзгулик учун эмас, балки бирни икки қилувчи воситага айланган. Биздаги бу воқеалар Европа мамлакатларида от полициячилар учун энг ишончли транспорт сифатида хизмат қила бошлаган бир пайтда содир бўлаётгани кишига алам қилади. Биз эса унга ҳайвонот боғидаги қафасдан жой бериб қўйибмиз.

Аммо кам бўлса ҳам шаҳримизда бу жониворга алоҳида меҳр қўйганлар бор экан. Излаб-излаб Кўкча Оқтепа даҳасида истиқомат қилувчи Қодиржон Усмонов билан суҳбатлашдик.

— Эсимни танибманки, отга меҳрим баланд, — деди Қодиржон. — От боқишдан мақсадим унинг хизматидан фойдаланиш эмас, асосийси — ишқибозлигим. Отни ювиб, тараб, эгар-жабдуқ уришни ёқтираман. Минишнинг ҳам ўзига хос гашти бор. От — ақлли жонзот, инсонга дўст. Айтайлик, эгардан йиқилсангиз, эшак сизни босиб ташлайди, от эса аксинча, эгасини жароҳатламасликни ўйлаб босмайди.

Бу ҳолат ҳар сафар бир хилда такрорланади: кўчамиздан кимдир отда ёки уни етаклаб ўтиб қолса... Бундан бир неча йил муқаддам шаҳримизга биринчи автомобиль кириб келганида катталар унга ҳайрат билан қарашган, болакайлар эса унинг ортидан бир неча жойгача югуришган экан. Бугунги кунда автомобиль миниш оддий ҳолатга айланган. Замонанинг ана шу тахлит доимий айланиши рост бўлсин.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

** Маданий меросимиздан*

НЎШИРАВОННИНГ ЙИГИРМА УЧ НАСИҲАТИ

МАЪЛУМКИ, бизгача етиб келган Шарқнинг ўтмиш адабий меросида ахлоқий-таълимий ривоятлар, нақллар ҳамда ҳикматлар кенг ўрин олган. Шундай дурдоналарни ўзида мужассамлаштирган «Қобуснома», «Калила ва Димна», «Ахлоқи Муҳсиний» каби асарлар халқимизнинг севимли китобларига айланиб кетган.

Ҳусайн Ҳефзийнинг «Насиҳати ҳукамо ва мақолоти кубаро» («Донишмандлар насиҳати ва улуғлар мақоллари») китоби ҳам шундай асарлар жумласидандир. Бу асар 1327 ҳижрий (1897 мелодий) йилда Истамбулда нашр этилган. Бу тўпламга кирган ҳикматлар шундай теран маъноларга эгадирки, ҳар бир ҳикматли сўзни шарҳлаш учун алоҳида китоблар ёзса арзийди.

Бугун ушбу китобдаги ҳикматлардан намуналарни муштарийлар диққатига ҳавола этарканмиз дастлаб бу асарнинг ёзилиш сабаблари ҳақида икки оғиз сўзламоқчимиз.

ХАБАР соҳиблари андоғ ривоят қилурларким ўтган замонларда подшоҳлар орасида шундай одат бор эдики, уларга агар бирор улкан иш дуч келса бу ишни донишмандлар маслаҳатисиз ва уларнинг раъйи тадбирисиз қилмас, натижада шубҳасиз мақсадларига эришар эдилар. Шундай кишилар ҳам бўлардики, улар бирор донишмандни топиш ва у билан машварат қилиш, ҳикматли сўзларни эшитиш учун юз фарсах ё икки юз фарсах йўл юриб, сафар машаққатларини чекардилар. Вақти келиб, подшоҳлик Нўширавони одилга етиб, унинг адли овозаси жаҳонга ёйилди. У адолатининг чексизлигидан инсонларга фойда келтирадиган насиҳатлардан иборат дастуруламал тузишни истади. Сўнг замона донишмандларини тўплашни буюрди. Улардан йигирма уч донишмандни танлаб олиб, уларга: «Ҳар бирингиз бирор ҳикмат айтишингиз керак, токи бизлар ўз замонамизда фойдаланайлик ва биздан кейингиларга ҳам ёдгор бўлиб қолсин», — дедилар. Сўнгра донишмандлар Нўширавоннинг мажлисига тўпландилар ва ҳар бири ҳикматли сўз айтдилар. Жами инсонларнинг диний ва дунёвий ишлари учун йўлйўриқлар мужассамланган йигирма уч ҳикматли сўз бўлди. Зеро, аҳвол шу иккисидан ўзгача эмасдир. Яъни, инсонлар ё художўй бўладилар ёки нафс бандаси бўладилар. Ҳар икки ҳолда ҳам улар ушбу ҳикматларга муҳтож бўладилар. Нўширавон ушбу 23 ҳикматни олтин ҳарфлар билан ёзишни буюрди. Кейин уни олтин қутига жойлаб, олтин қулф билан қулфлаб, хазинада сақладилар. Бирор муҳим иш дуч келганда ушбу ҳикматларни кўздан кечирар ва унга суяниб иш юритардилар. Бунга қуйида келтирилаётган ҳикматлар ҳам гувоҳлик беради.

⊙ ЎЗ устингизда ишланг ва илму одоб ўрганишдан тортинманг. Умрингизни нодонликда зое кетгизманг. Агар илму одоб йироқда бўлса ҳам излаб топинг. Ҳар қандай буюмни ҳам, молу дунёни ҳам илмдан улуғ ҳисобламанг. У дунёнинг ҳам ғамини енг. У дунёни бу дунёга сотманг. Айтишга нолойиқ нарсаларни гапирманг, излашга нолойиқ нарсаларни қидирманг.

⊙ ДОНИШМАНДЛАР насиҳатини хор тутманг. Бирор иш устида шошилманг. Баъзи ишларнинг вақтини ўтказманг. Ишни ишбилармонларга топширинг. Оқибати зиёнли ишлардан эҳтиёт бўлинг. Бирор ишнинг орқа-олдини ўйланг. Донишмандлар билан машварат қилинг. Синалган нарсани қайта синаманг. Кексаларнинг сўзини ҳурмат қилинг.

⊙ БЕОЗОРЛИКНИ ўзингизга касб айланг. Ўзингизни тақводорликда танитинг. Хурсандликни бойлик деб билинг. Офиятнинг қадрига етинг. Ўзингиз ҳақингизда яхши ном орттиринг. Бировнинг ғаму ташвиши вақтида ўзингизни шодмон қилиб кўрсатманг.

⊙ ДАРДУ балога чалинганлар сизга ибрат бўлсин. Ўз вақтида содир бўлган зиённи бевақт келган фойдадан афзал билинг. Одамлар билан муросаи мадора қилинг. Ҳар жойда мадора билан бўладиган ишда тезлик қилманг. Дўсту душман билан ярашда бўлинг. Ўз андозангиздан ташқари оёқ қўйманг.

⊙ ИШЛАРНИ ўз андозангизда бажаринг. Ўз қўлингизда тутган нарсани йўқотманг. Эҳсонингизни бировдан дариғ тутманг. Қўл ва тилингизни доимо тийиб юринг. Оқибати ёмон ишлардан узоқ бўлинг. Ёмон ҳамсуҳбатдан қочинг.

⊙ ЎҒРИ ва йўлтўсарларнинг ризқини кесинг. Ёмон қўшнилардан қочинг. Йўлдошсиз сафарга чиқманг. Нокаслар ва бадасллар билан йўл юрманг. Бировнинг ерига дарахт экманг.

⊙ ШЎРАЗОРГА уруғ сепманг. Оммадан ўрнак олинг. Янги бойдан қарз олманг. Бадасллардан қиз олманг. Қадрсизлар билан ўтирманг. Худодан қўрқмаганлардан қочинг.

⊙ СИЗ мол-дунёга эмас, мол-дунё сизга хизмат қилсин. Аҳмоққа, мастга ва нодонга насиҳат қилманг. Насиҳатингизни қабул қиладиганларга қилинг. Насиҳатингизни хор қилманг. Ўзгалардан пинҳона таом еманг. Қўл остингиздагиларга раҳмдил бўлинг. Бировнинг ризқига кўз тикманг.

⊙ ОЧЛАР рўпарасида таом еманг. Очларга нонингизни дариғ тутманг. Овқат пайтида бировни ғийбат қилманг. Аёллар макридан эҳтиёт бўлинг.

⊙ БИРОВНИНГ мулкига эгасидан ҳам жонкуярроқ бўлинг. Бировнинг уйида катталик қилманг. Нокас одамни уйингизга йўлатманг. Кексалар сўзини хор қилманг. Эр-хотин ўртасига тушманг.

⊙ МУТАКАББУР одамдан қўрқинг. Давлатмандлардан гина қилманг. Ҳеч кимга, хоҳ эркак бўлсин, хоҳ аёл бўлсин зулм қилманг.

⊙ МЕҲМОННИ азиз тутинг. Халқдан тама қилманг. Ота-она ҳаққини унутманг ва қариндошлардан эҳсонингизни аяманг. Одамлар билан аҳду вафода содиқ бўлинг. Айтилмаган ерга меҳмонга борманг. Бировнинг ҳожатини чиқариш қўлингиздан келса саховатингизни дариғ тутманг.

⊙ ИЛМЛИ кишиларни улуғланг. Ўқиш-ўрганишдан ор қилганларни ҳақиқий одам сафига қўшманг. Тансиҳатликни тилни тийишда деб билинг. Ростгўй бўлинг ва номаъқул сўз сўзламанг.

⊙ ТИЛИНГИЗНИ ёмон сўзлашга одат қилдирманг. Ёмон сўзларга қулоқ солган одамга сўзламанг. Айтган сўзингизга амал қилинг.

⊙ ЯХШИЛАРНИ эъзозланг. Солиҳ кишилар билан суҳбат қуринг. Ўлганларни яхши сифатлари билан эсланг. Дўсту душманга қайта насиҳат қилманг. Отангиз вафотидан кейин унинг васиятларини бажо келтиринг. Илм олишга интилувчан бўлинг. Ҳеч бир ишни илмсиз қилманг ва ҳеч бир сўзни илмсиз сўзламанг.

⊙ ҲАР кимнинг гапига ишонаверманг. Барчадан яхши сўз эшитишга интилинг. Росту ёлғон қасам ичманг. Охиратни бу дунёдан кўпроқ ўйланг. Етимнинг молига кўз тикманг. Кексалик ғамини ёшликда енг.

⊙ ҚИШДА битадиган ишни ёзга қолдирманг. Бугунги ишни эртага қўйманг. Дорини саломатликда ичманг ва ҳозиқ табиб айтмагунча ҳар кимнинг сўзи билан муолажага киришманг.

⊙ ОЛИЖАНОБЛИКНИ одат қилинг. Хасисликдан узоқ бўлинг. Ноаҳиллар билан суҳбатдош бўлманг. Ёрдамни олижаноб одамлардан сўранг. Яхши ишларни бошқалардан дариғ тутманг. Қарздорларни сиқувга олманг. Дўстларингизнинг нуқсонларини юзига айтинг.

⊙ ЎЗ фарзандларингизга касбу ҳунар ўргатинг. Ўз аҳволингизни дўсту душмандан сир тутманг. Сир айтилаётган жойда зинҳор тинглашга жазм қилманг.

⊙ УЛУҒЛАР ҳузурида сергак бўлинг ва ўзингизга лойиқ сўз сўзланг.

⊙ ВАФОДОР дўстлар билан алоқани ўзманг. Давлатли, неъматли бўлган вақтингизда дўстларни ёдга олинг. Душманингизни кичик деб ҳисобламанг. Агар душманингиз дўст бўлса андиша қилинг.

⊙ ОСОЙИШТАЛИК вақтингизда кўпроқ қўрқинг. Ташвиш етганда сабр қилинг. Танглик вақтида фаровонликни ўйланг ва фаровонлик пайтида тангликни ёддан чиқарманг. Ваъда қилсангиз вафо қилинг. Сиздан умидвор бўлганларни ноумид қилманг. Бир кўришдаёқ ҳар кимга алданманг ва бировнинг айбини қидирманг.

⊙ ЎЗ юкингизни бировнинг елкасига ортманг. Фойдасиз дўстликдан йироқ бўлинг. Бадфеъл одам билан дўстлашманг. Ҳақ сўзни осмондан буюк деб ҳисобланг. Художўйликни энг яхши сифат деб билинг.

Форсчадан таржима қилиб нашрга тайёрловчи: Асадали ҲАКИМЖОНОВ, тарих фанлари номзоди.

ТОШКЕНТНИНГ бугунги жамоли.

Андрей Пишненко сурат-лавҳаси.

Зуҳра ва Ортиқалига тасанно

РЕСПУБЛИКА кўзи ожизлар кутубхонасида «Китобхон бенефиси» деб номланган ажойиб тадбир уюштирилди. Бу ўзига хос танловда олийгоҳимиздан 12 нафар талаба иштирок этди.

Баҳсда энг фаол китобхонлардан Зуҳра Арслонова ва Ортиқали Баҳромовлар ғолибликни қўлга киритдилар. Улар мутолаа қилган китоб ва мақолаларнинг рўйхати тузиб чиқилганда икки мингдан ортиқ эканлиги маълум бўлди.

Ғолиблар ҳақида сўз кетганда шуни таъкидлаб ўтиш керакки, гарчи уларнинг кўзлари ожиз бўлса-да, ҳаётга умид билан боқадилар. Уларнинг икковлари ҳам Тошкент Давлат дорилфунунининг ўзбек филологияси куллиётини аъло баҳолар билан тугатишган.

Латофат НАМОЗОВА, Абдулла Қодирий номидаги маданият олийгоҳининг 2-босқич талабаси.

⊙ТЕРАН МАЪНОЛИ ДУРДОНА

⊙ТИНЧЛИК ТИМСОЛИ

⊙ ҚАЛБ КЎЗИ БИЛАН

** Сиз кутган учрашув*

Собир РЎЗИЕВ:

«АГАР ОЛИМПИАДА ТОШКЕНТДА ЎТКАЗИЛСА...»

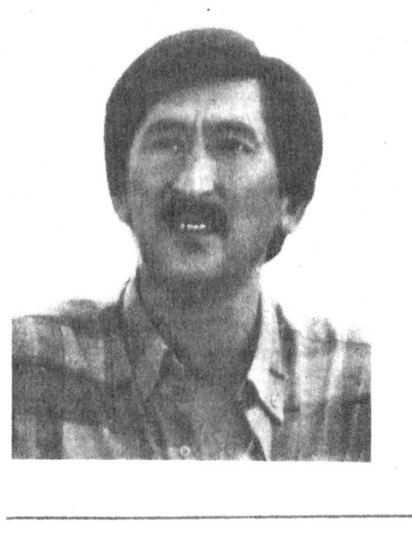

Спорт тинчлик элчиси ва тимсолидир. Олимпиадалар тарихи шуни кўрсатадики, ўйинлар ва мусобақалар даврида сиёсий зиддиятлар, давлатлараро кескин муносабатлар сусаяди. Бу гаплар айниқса Олимпиада ўйинларига тааллуқлидир. Бинобарин шундай пайтда ҳамманинг эътибори анжуман ташкил этилган мамлакатга, унинг одамларига, шаҳарларига, маданиятига қаратилади. Агар тақдир тақозоси билан 2000 йилда пойтахтимизда ёзги жаҳон Олимпиада ўйинлари ўтказиладиган бўлса шаҳримизда ўйинга қадар бўладиган етти йиллик қисқа давр ичида худди 1966 йилги зилзиладан кейин шаҳар қурилишидаги ўзгаришлар каби катта ҳажмдаги тадбирлар тез суръатлар билан амалга оширилиши керак. Яна бу ёқда мустақил давлат — Ўзбекистоннинг шарафини ҳимоя қила оладиган спортчиларни етиштириш масаласи ҳам кўндаланг турибди.

23 майда ХОК — Халқаро олимпиада комитети президенти Самаранч Олимпиада ўйинларини ўтказишга ўз шаҳри номзодини кўрсатган мамлакатлар Миллий олимпиада комитетларининг вакилларини қабул қилди. Улар орасида Ўзбекистон Республикаси Миллий олимпиада комитетининг вице-президенти, қиличбозлик бўйича уч марта жаҳон чемпиони Собир Рўзиев ҳам бор эди. Мухбиримиз у билан учрашиб, суҳбатлашди.

●

— 2000 йилда ёзги Олимпиада ўйинларини Тошкентда ўтказиш ғояси қандай қилиб юзага чиқди?

— Ўзбекистон мустақил давлат бўлганидан сўнг шу йил 11 январда Ўзбекистоннинг Миллий олимпиада комитети тузилди. 9 мартда эса МДҲдан 12 республика МОКи вакиллари Халқаро олимпиада комитетига аъзо бўлиш учун унинг президенти Самаранч ҳузурига бордилар. Уларнинг сафида биз ҳам бор эдик. Шунда республикамиз МОКининг президенти Обид Назиров Президентимиз Ислом Каримов ва Тошкент шаҳар Ҳокими Атҳамбек Фозилбековнинг мактубини Самаранчга топширди. Хатда 2000 йилги ёзги Олимпиада ўйинларини Тошкентда ўтказиш мумкинлиги масаласи кўтарилганди. Жаноб Самаранч учун аъзоликка энди ариза бераётган мамлакатдан бундай таклифнинг тушиши кутилмаган ҳол эди. Шунинг учун у бу масалада ҳали бир аниқлик кўрмаётганини, моҳиятини эса унчалик англолмаётганини баён қилди. Агар кун тартибига бундай муҳим масала қўйилар экан, шаҳримизга мутахассислар юбориши мумкинлигини билдирди. Лекин республикамиз физкультура ва спорт комитетининг раиси лавозимида ишлаётган Обид Назирович қатъийлик билан, бу мактубни юборишдан олдин етти ўлчаб бир кесиб деганларидек, аҳволни чуқур ўрганиб, кейин жиддий хулосага келганлигини ва бу ишга қўл урганини айтди. Шундан сўнг жаноб Самаранчда ишонч пайдо бўлди, аризамизнинг қабул қилинишига йўл очилди.

— Олимпиада ўйинлари қайси шаҳарда ўтказилиши қачон узил-кесил ҳал қилинади?

— Ў, унгача қанча сувлар оқиб ўтади. Шу муносабат билан ХОК президенти жаноб Самаранчнинг ўзи шаҳримизга шу йилнинг октябрь ойида ташриф буюриш ниятида. Биласизми, бу жаҳон миқёсида ўтказиладиган жуда катта анжумандир. Бизлар бундай ишларга энди қўл уряпмиз. Тажрибамиз кам. Ташвиқот ва тижорат ишларига йўл очишимиз керак. Ҳозир республикамиздаги спорт ва унинг иншоотлари ҳақида видеоролик суратга олиняпти. Январь—февраль ойларида ХОКдан мутахассислар ҳам келади. Улар шаҳримизнинг аҳволи ва спорт иншоотлари билан танишадилар. Мутахассислар ариза берган ҳамма мамлакатларда бўладилар. Орада ХОК қошида мажлислар ўтказилади. Масала узил-кесил 1993 йилнинг сентябрида ўтказиладиган ХОКнинг конгрессида ҳал қилинади.

— Яна қайси шаҳарлар ариза берган?

— Сидней, Милан, Бразилия, Манчестер, Истамбул, Пекин, Берлин.

— Рўйхатда ривожланган капиталистик мамлакатларнинг шаҳарлари ҳам бор экан-ку. Рақобат ҳам роса авжига чиқса керак?

— Сиз менга қизиқ бир воқеани эслатдингиз. Немислар ҳам Берлинда ўтказиш учун астойдил ҳаракат қилаётирлар. Улар ҳатто қуюшқондан ҳам чиқиб кетдилар. Рўзномаларида ўзбеклар фирибгар деб номимизни қоралаб бизга нисбатан ишончсизлик кайфиятини уйғотиш ҳаракатлари бўлган, бу ҳақда 28 майдаги «Советский спорт» рўзномасида ахборот берилган. Энди биз ҳам шу рўзномада раддия бериб, гапларини асослаб беришни сўрамоқчимиз. Президентимиз маслаҳатчисининг етакчи консультанти Баҳодир Қаюмов немисларни Тошкентга таклиф қилишни ўртага ташлади. Қандай халқ эканлигимизни ўз кўзлари билан келиб кўрсинлар.

Бошқа мамлакатлар вакиллари билан алоқамиз жуда яхши. Хитой ва туркияликлар уларда ўтказиш масаласи рад этилса бизга овоз беришга тайёрликларини айтдилар. Улар билан Олимпия ўйинларини «Буюк ипак йўлида» шиори остида ўтказиш нияти ҳам туғиляпти. Англиялик мутахассислар ҳам биз билан жуда илиқ муносабатда бўлмоқда.

— Чиқим масаласида қийинчиликлар сезилмаяптими?

— Ариза берган давлатлар Халқаро олимпиада комитети ҳисобига 150 минг доллар ўтказишлари керак. Бу пуллар кейин қайтариб берилади. Ҳукуматимиз шунча пулни ўтказишга тайёр. Кейин «Азия трейдинг интернейшнл корпорейшн» ҳам моддий ёрдам бериш ниятида. Корпорация бош директори Александр Исаев, раиси Улуғбек Эштоев ҳам ишимизда жонбозлик кўрсатмоқдалар. Улар 23 майда биз билан Халқаро олимпиада комитетига бордилар.

— Собир ака, Олимпиада ўйинлари спортнинг 28 туридан ўтказилар экан. Буларни ўтказиш учун ўзимизда қандай спорт иншоотлари мавжуд?

— Бизда эшкак эшишдан жаҳон андозасига жавоб берадиган ҳовузлар бор. Отчопар, «Алпомиш» муз спорти саройи, «Меҳнат резервлари» спорт жамиятининг ўйингоҳи чакки эмас. «Политотдел»даги чим хоккейи ўйингоҳи ҳам бор.

— Ёзги Олимпиада ўйинларида энг оммавий ва томошабини кўп футбол спорти иншоотлари қай аҳволда?

— Марказий «Пахтакор» ўйингоҳи пойдеворида чўкиш бор экан. Агар Олимпиада бизда ўтказилса 80—100 минг томошабинни сиғдирадиган янги ўйингоҳ қурилиши керак. Ўзи ХОКнинг хартияси (қабул қилинган талаби) бўйича 24 та янги иншоот қурилади. Шу жумладан Олимпиада қишлоғи ҳам. Спортчилар ўн кун олдин келиб иқлимга мослашиши ва шуғулланишлари даркор. Бунинг учун уларга ҳамма шароит бекаму кўст яратилиши лозим.

— Спортчилардан ташқари мутахассислар, томошабинлар, журналистлар ва бошқалар билан ҳаммаси бўлиб қанча одам қабул қилинади?

— 100—120 минг атрофида меҳмон кутилади.

— Шаҳар ҳам талаб даражасида бўлиши керак-да.

— Албатта. Мана ҳозир ҳиндлар янги меҳмонхона қураяптилар. Шундай меҳмонхонадан камида учтаси қад кўтариши лозим. Тайёрагоҳимиз талабга жавоб бермайди. Шаҳар ичи ва ташқарисидаги йўллар қайтадан таъмирланади, кенгайтирилади. Шаҳар транспортининг хизмати намунали бўлиши талаб этилади.

— Ўҳ-ҳў, бу ишлар жуда катта чиқим эвазига бўлади-ку. Шунча пул ажратиш бугунги чигал иқтисодий аҳволда мушкул эмасми?

— Ҳа, бу ишлар фақат ўзимизнинг зиммамизда бўлса оғир ботиши мумкин. Шунинг учун хориждаги ривожланган ва бой фирмалардан инвестициялар ҳам олинади. Лекин биз спорт учун давлат миқёсида катта тадбирларни амалга оширишимиз, маблағни аямаслигимиз даркор.

— Тўғри, бундан халқимиз фақат ютади. Кўҳна маданиятимиз янада гуркирайди, шаҳарларимиз ободонлашади. Тарихий ва кўҳна обидаларга бой ўлкамиз, хориждан келаётган сайёҳларнинг оқими ҳам фикримизнинг далилидир. Ўзбек халқининг жаҳон миқёсига чиқадиган даври албатта етиб келган. Лекин яна Олимпиада биринчи навбатда катта спорт анжумани эканлигини унутмаслигимиз керак. Ўзимиз қайси спорт турларидан муваффақият қозона оламиз?

— Бизда бокс, атлетика, қиличбозлик, кураш, эшкак эшиш, катта теннис турларини янада ривожлантирса бўлади. Мен айниқса самбо устида тўхталмоқчиман. Бу спортда Бобомурод Файзиев уч марта жаҳон чемпиони номини қўлга киритган. Яна жаҳонга машҳур Собир Қурбонов ва Сайфиддин Ходиевлар ҳам бор.

— Агар Олимпиада ўйинлари бизда ўтказилса қандай имкониятлар берилади?

— Биз хоҳлаган спортнинг турини киргазишимиз мумкин. Бизга айнан самбо тўғри келади, у ёзги Олимпиада ўйинлари дастуридан ўрин олмаган.

— Негадир ўйингоҳларда, спорт майдонларида шуғулланаётган спортчиларнинг орасида ўзимизнинг миллат вакиллари кам учрайди. Бутуниттифоқ ва халқаро мусобақаларда қатнашаётганлар ҳам озчиликни ташкил этади. Хусусан йил бошида Урумчида атлетикадан халқаро мусобақа уюштирилганди. Ўзбекистон Республикаси шарафини ҳимоя қилган жамоамизда ўзбек спортчилари бармоқ билан санарли эди.

— Ҳақ гапни айтдингиз. Ўзимиздан спортчилар кам. Негадир бизда ёшлар пул топишнинг кетидан жуда эрта кетадилар. Кейин кўпинча пул топишнинг тез ва осон йўлини излайдилар.

— Халқимиз болапарвар. Кўп болалилик ўзбек оиласига хос нарса. Спортдан топилган пул кўп болали оилалар учун ҳар доим ҳам эҳтиёжни қопламайди-да.

— Тўғри, илгари халқаро мусобақалар ғолиби 1000—1200, иттифоқ ғолиблари 2000 сўмлар атрофида пул мукофоти олардилар. Ҳозир жаҳон мусобақалари ғолиби 10 минг сўм пул ҳамда 1000 доллар АҚШ пули, Олимпиада ғолиблари 12 минг совет пули ва 1,5 минг доллар оладилар. Бундан кейин гап фақат масаланинг иқтисодий томонида бўлмаса керак. Профессионал спортчилар орасида «Физкультура даволайди, катта спорт майиб қилади» деган гап юради. Кўп ота-оналар ҳам спортда болаларнинг майиб бўлишидан қўрқадилар. Лекин ривожланган капиталистик мамлакатларга назар ташласак кейинги вақтларда спорт билан оммавий равишда шуғулланиш ривож олаяпти. Спорт ташвиқоти ишларида ҳар хил тижорат ишлари, видеороликлар кенг йўлга қўйилган. Ёшлар орасида тамаки чекиш, спиртли ичимликларни истеъмол қилиш анча сезиларли даражада камайган. Биз эса бу соҳада ортдамиз. Мактаб ўқувчиларининг кўпи ортиқча вазнга эга. Спорт ёшларни гўзалликка, баркамолликка етаклайди. Спорт билан оммавий шуғулланишни йўлга қўйиш натижасида бўлажак авлодни бахтли ва соғлом турмуш тарзига ўргатиш мумкин. Бунда катта спортнинг, жумладан Олимпиада ўйинларининг аҳамияти катта.

— Миллий спортни ривожлантириш ҳақида қайғурар эканмиз, миллий тренерларни кўпайтирмасдан яқин орада натижага эришишимиз даргумон. Вилоятларда спорт ишларига эътибор жуда кучсиз. Улар ҳақида атлетикадан тренер Ашурали Нормуродов кўп қайғуради. Лекин тўрт марта собиқ Иттифоқ кубок эгаси, бир неча халқаро беллашувлар ғолиби, Ўзбекистон рекордчиси, (унинг баъзи рекордлари ҳалиям янгиланмаган) тажрибали тренер бугунги кунда Шарқ тиллари олийгоҳида талабаларга жисмоний тарбиядан дарс берса... Бу қандай ҳол?!

— Ашурали Нормуродов собиқ СССРнинг Ўзбекистондаги бош тренер вазифасида ишларди. Иттифоқ таназзулга юз тутди, унинг тренерлик штати қисқарди. Аммо шогирдлари ҳамон ўзига қатнаяпти. Тўғри, бундай моҳир тренердан Олимпиада резерви тайёрлайдиган марказларда фойдаланиш ўринлироқ.

— 80-йилларнинг охирида Канадада Халқаро ёшлар ўйини бўлиб ўтди. Ўша вақтда республикамизда жуда яхши ёш спортчилар бор эди. Аммо улар мусобақада иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлмадилар. Ўшанда ўйин мусобақалари билан параллел Украинада ҳам ёшлар мусобақаси ўтказилди. Унда иштирок этган Маҳмуд Сайфуллаев Халқаро ёшлар ўйини ғолиби, эфиопиялик спортчи эришган кўрсаткичдан бир неча сонияга ортда бўлган. Эҳтимол қатнашганида ғолиб чиқиши ҳам мумкин эди. Ўйинда қатнашган россиялик спортчилар бор-йўғи бешинчи ўринни эгаллагандилар. Буни айтишдан мақсад ўзимизда ҳам яхши спортчилар кўп. Уларга эътибор керак.

— Республикамиз энди мустақилликни қўлга киритди. Сиз юқорида баён қилган воқеалар ўша даврда юргизилган сиёсатнинг спортдаги асорати эди. Ҳатто рус тилини билмаган иқтидорли ёшлар катта спортга чиқишлари қийин бўлган. Бугун ёшларга эрк ва қулайликлар очиляпти. Улардан фойдаланиб, миллатимиз шарафини оламга ёйишлари учун имкониятлар кенг. Гап ёшларнинг ўзида қолган.

— Собир ака, сиз билан Олимпиада, унга тайёргарлик ҳақида баъзи гапларни гаплашдик. Сиз Миллий олимпиада комитетининг биринчи вице-президентисиз. Республика МОКига қандай имкониятлар яратилпти?

— МОК ихтиёрига Халқлар дўстлиги саройи қаршисидаги бинодан жой берилган. Ҳозир таъмирлаш ишлари кетаяпти. Фаолиятимиз энди шаклланаяпти. Ҳақ ва ҳуқуқ масаласига келсак, миллий Олимпиада комитетлари мустақил ташкилот бўлиб, Халқаро олимпиада комитетларига бўйсунади.

— Миллий олимпиада комитети республикамиз учун янги ташкилот, очилмаган қўриқдек гап. Бу соҳада ҳам спортдаги шахсий муваффақиятларингиздек юқори натижаларга эришиб, ўзбек спортини дунё миқёсига чиқаришдек эзгу ишда сизга муваффақият тилаймиз.

— Раҳмат. Бояъ юқорида спорт ишида давлат миқёсида катта тадбирларни амалга ошириш керак дедим. Ҳукуматимиз маблағ ажратишдан қочмайди. Катта спортга чиқиш ҳаммамизга — ўзбек халқининг саъй-ҳаракатига боғлиқ. Бу зарур ишга барчамиз қайғуришимиз керак!

Суҳбатдош Суннат АЗЛАРОВ.

** Ранг-баранг олам*

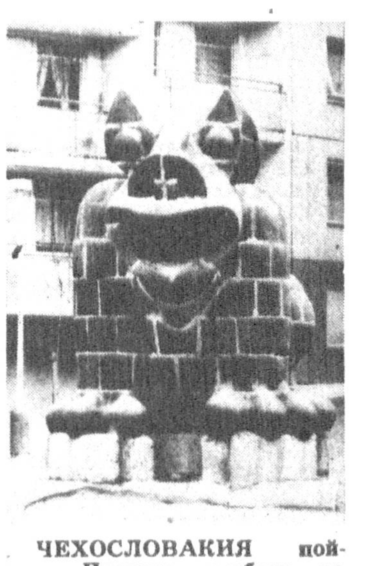

ЧЕХОСЛОВАКИЯ пойтахти Прагада қурбақа ва мушукка ўхшаш уч метрлик ҳайкал бунёд этилди. Ушбу «ихтиро» муаллифи ҳайкалтарош Ярослав Роно уни «Оскар» деб номлади. Гарчи у катталарнинг диққат-эътиборини ўзига жалб қилмаса-да, болакайларнинг севимли овунчоғи ҳисобланади.

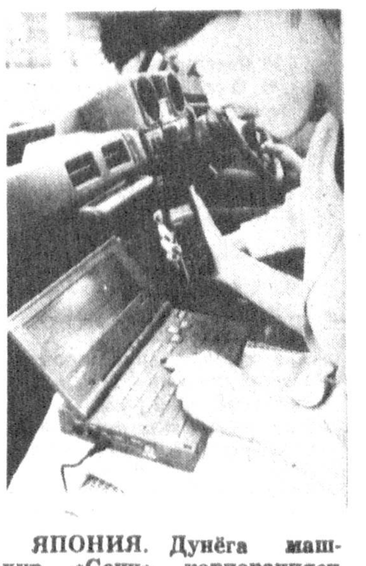

ЯПОНИЯ. Дунёга машҳур «Сони» корпорацияси махсус қоғоз талаб қилмайдиган янги портатив аппарат яратди. Бунда исталган ахборот матни аппарат экранига терилиб телефон алоқаси орқали буюртмачига етказилади.

СУРАТДА: автомобиль ичидан туриб янги аппарат ёрдамида ахборот берилмоқда.

ФРАНЦИЯ. Сиз суратда атроф-муҳит мусаффолиги учун кураш ҳаракати аъзоларининг Париж ҳокими жаноб Ширакнинг табассум қилиб турган қиёфаси тасвирланган шиширилган ниқобларни сувдан тортиб олишаётганини кўриб турибсиз. Улар шу йўл билан Сена дарёсининг ифлосланишига қарши ўз норозиликларини билдирмоқдалар.

АМЕРИКАЛИК учувчи Чарльз Дент машҳур италиян рассоми Леонардо да Винчининг гипсдан ишланган от ҳайкали лойиҳасини рўёбга чиқаришга қарор қилди. Чунки у Уйғониш даври санъат асарларини ўрганиш ва уларни йиғиш билан шуғулланади. Бироқ унга кетадиган харажатларни қоплаш учун 4,1 миллион доллар тўплаш керак бўлади.

СУРАТДА: Чарльз Дент ўз орзусини амалга ошириш ниятида пул тўплаш ва ҳомийлар топиш учун Нью-Йоркка келди.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 15. VI

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ромка, Фомка ва Артос». Мультфильм. 1, 2, 3-сериялар.
18.40 Болалар учун. «Бувижоним ўзлари — дуру гавҳар сўзлари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Бозор иқтисодиёти йўлида».
19.45 «Халқ тароналари». Телефильм.
20.15 Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Ўзбекистон куйлагай». Жумҳурият ёш хонандаларининг саралов телевизион кўриги.
21.45 «Сенинг тақдиринг учун». Бадиий фильм.
23.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун. «Совға».
19.00 «Ассалому алайкум».
20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
20.10 «Миришкорлар».
20.25 «Билиб қўйган яхши».
20.40 «Лаҳза». Ҳабарлар.
20.50 «Уйланиш». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»
I канал
Останкино

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
*
5.00 «Якунлар».
5.45 «Тонг».
*
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Чеҳрасига бир қаранг» рукни остида. «Лелнинг қўшиқлари». Телефильм.
8.50 «Мушук Базилио ва сичқонча Пик». Мультфильм.
9.00 Футбол. Европа чемпионати. Франция — Англия терма командалари. Швециядан кўрсатилади.
*
11.00 Янгиликлар.
* * *
13.05 Кўрсатувлар тартиби.
13.10 «Телемикст».
13.55 «Ён дафтар».
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Ҳордиқ чиқаринг».
14.40 «Ўт илдизлари». Телевизион бадиий фильм. 1-серия — «Брукшдварис хоним ҳақида баллада».
15.55 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари. «Оилавий низо» (Ўзбекистон).
16.00 «Стартинэйжер».
*
17.00 Янгиликлар.
17.20 «НЭП».
17.50 Футбол шарҳи.
18.15 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Ойимнинг жазманлари». Бадиий фильм (Польша).
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Янги студия» таништиради: «Вазият».
20.40 «Спорт уик-энди».
21.00 «Янги студия» таништиради.
21.35 Г. Гендель ля-мажор кончерто-гроссоси.
*
22.00 Янгиликлар.
22.40 Москва триоси чалади.
23.00 Футбол. Европа чемпионати. Голландия — МДҲ терма командалари. Швециядан олиб кўрсатилади.
01.05 «Қайрилиб боқишни унутма». Телевизион бадиий фильм.

● «ДУБЛЬ IV»
«Россия» канали

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 Ишдан бўш пайтингизда. «ТВ-ателье».
8.10 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
* * *
12.55 Янгиликлар.
13.10 Футбол бўйича Европа чемпионати. Швеция — Дания терма командалари.
15.15 Болалар соати (инглиз тили дарси билан).
16.15 «Ишбилармон аёл».
16.45 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
17.00 Хабарлар.
17.20 Эълонлар.
17.25 «Ҳар бир кун байрам».
17.35 «Сиз яратган боғ».
18.05 «Россия билан юзма-юз».
18.25 Ўз ишининг усталари. «Артист хотираси». С. В. Образцов.
19.15 «Бугунги Исроил».
20.00 Футбол бўйича Европа чемпионати. Шотландия — Германия терма командалари. Норчепингдан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — Хабарлар.
22.15 «Бешинчи ғилдирак». Бадиий-публицистик кўрсатув.

Сешанба, 16. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Мақом». Телефильм.
7.55 «Аёллар». Бадиий фильм.
9.35 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.05 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Тележарида».
10.50 «Фан ва деҳқончилик».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ёшлик» оқшоми.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ҳуқуқ ҳаётимизда».
19.50 «Спортлото».
19.55 «Мерос». Ака-ука Сўфихоновлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Ҳукумат тадбирлари».
21.30 «Мерос» (давоми).
22.20 «Оролга сайр». Бадиий фильм.
23.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Субҳидам».
19.30 «Ёзги дам олиш: хоҳиш ва имконият». Бевосита мулоқот.
20.30 «Етуклик». Тошкент хореографик билим юрти ҳақида.
21.40 Реклама. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»
I канал
Останкино

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
*
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
*
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли бадиий фильм премьераси.
9.05 Футбол. Европа чемпионати. Шотландия — Германия терма командалари. Швециядан кўрсатилади.
*
11.00 Янгиликлар.
* * *
13.25 Кўрсатувлар тартиби.
13.30 «Ишсизларга ким ёрдам беради!».
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Бу бўлган, бўлганди...».
14.45 «Ўт илдизлари». Телевизион бадиий фильм. 2-серия — «Мальвина буви ҳақида баллада».
15.50 «Ёшлигимизда ҳавас қилган спортчилар». В. Старшинов.
16.10 «Топчумба». Мультфильм.
16.20 «440 герц». Ўсмирлар учун мусиқий кўрсатув.
*
17.00 Янгиликлар.
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 Қишлоқ хроникаси.
17.55 «Бегона уруш». Афғонистон уруши оқибатлари ҳақида.
18.15 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.00 «Хайрлашаётиб сизга айтсам...». С. Образцов.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 «Сиртмоқда». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия («АЛКО» студияси).
21.30 «Беш ҳалқа».
22.00 «Лужникида» юлдузлар кечаси. Танаффус пайтида— (23.00) Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»
«Россия» канали

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонадонингиздаги гуллар».
8.05 «Эскулап».
8.20 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
* * *
13.05 Футбол бўйича Европа чемпионати. Голландия — МДҲ терма командалари.
* * *
15.05 Янгиликлар.
15.20 «Болалик орзулари». Кўп серияли фильм премьераси. 6-серия.
15.40 «Рост» студияси. «Кенгуру».
16.10 «Простор+».
16.40 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
16.55 Эълонлар.
17.00 Хабарлар.
17.20 Трансросэфир. «Ҳаракатдаги модель-2».
18.05 «Россия билан юзма-юз».
18.20 «Бизнинг экспертиза». 1-қисм. Кўрсатувда Е. Т. Гайдар, В. Н. Хлистун, В. Ф. Башмачниковлар иштирок этадилар.
19.15 «Ҳар бир кун байрам».
19.25 «Югославия варианти». 1-фильм — «Огоҳлантириш».
20.15 «Спорт олами «Жиллетт» фирмаси нигоҳи билан».
20.45 Криминал хабарлар.
21.00 Хабарлар.
21.20 Эълонлар.
21.25 «Югославия варианти». 2-фильм—«Хорватия: дард ва умид».
22.15 «Сўнгги қаҳрамон» (Виктор Цой).

Чоршанба, 17. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Куйла, дуторим». Телефильм.
7.50 «Меҳрибон одамлар орасида». Бадиий фильм.
9.10 Араб тили.
9.40 «Ёшлик» студияси саволларингизга жавоб беради.
10.25 «Келажагимиз мактабда».
* * *
17.50 Янгиликлар.
18.00 Футбол. Осиё кубоги. Тожикистон — Ўзбекистон терма командалари. Душанбедан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Меъморчилик — маданиятимиз кўзгуси».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Шаҳар бедарвоза эмас».
21.40 «Ижод саҳифалари». Халқ артисти Зикир Муҳамmаджонов.
23.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

10.30 «Қадрдон соҳил». Телефильм.
11.00 «Сирли сандиқ». Й. Охунбобоев номидаги Республика ёш томошабинлар театрининг спектакли.
12.05 «Семурғ». Бадиий фильм.
* * *
«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Спринт». Регби.
19.40 «Рақслар, рақслар».
20.25 «Ишбилармонлар».
21.10 «02» тўлқинида.
21.30 «Орхидея» вилласи». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»
I канал
Останкино

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
*
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
*
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.50 Мультфильм.
10.00 «Тарих босқичлари» рукни остида. «Советлар саройи». Илмий-оммабоп фильм премьераси (Екатеринбург киностудияси).
10.20 «Уй». Кекса авлод анъаналари ҳақида.
10.55 Кўрсатувлар тартиби.
*
11.00 Янгиликлар.
* * *
13.05 Кўрсатувлар тартиби.
13.10 «Телемикст».
13.55 «Ён дафтар».
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 «Шам ёниб бўлгунча». Телеочерк.
14.50 «Худди шундай бўлади». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
16.00 «Рок макс».
*
17.00 Янгиликлар.
17.20 П. И. Чайковский номли I халқаро ўсмирлар танловининг кундалиги.
17.40 «Коммунизм шарпаси учун допинг».
18.15 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.00 «Мавзу».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 «Сиртмоқда». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
21.30 «Фермата». Ахборот-мусиқий кўрсатув.
21.50 «Қора қути».
22.20 «Илҳом чашмалари». «Еленанинг нафосати». (Мусаввир Е. Романова ҳақида).
22.50 Кўрсатувлар тартиби.
*
23.00 Янгиликлар.
23.35 Мусиқада шеърият.

● «ДУБЛЬ IV»
«Россия» канали

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонаки клуб».
8.05 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
* * *
15.20 Янгиликлар.
15.35 «Париларнинг кузги совғаси». Бадиий фильм.
16.45 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
17.00 Хабарлар.
17.20 Эълонлар.
17.25 Христианлар учун кўрсатув.
17.55 Трансросэфир: «Узоқ Шарқ». Телекўрсатув.
18.40 «Лого» телеўйини.
19.10 «Ҳар бир кун байрам».
19.20 Парламент хабарномаси.
19.35 Спорт хабарлари. «Швеция-92».
19.55 «Бизнинг экспертиза». 2-кўрсатув.
20.55 Эълонлар.
21.00 Хабарлар.
21.20 Эълонлар.
21.25 «Қизил майдон таклиф этади» санъат фестивали олдидан.
21.55 Ўз ишининг усталари. «Артист хотираси». С. В. Образцов.
23.00 Футбол бўйича Европа чемпионати. Швеция — Англия терма командалари. Стокгольмдан кўрсатилади.

Пайшанба, 18. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Қадрдонлар кўчаси». Телефильм.
7.55 «Дипломли қассоб». Бадиий фильм.
9.00 Турк тили.
9.30 «Меҳнаткашлар манфаати йўлида». Бевосита мулоқот.
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Чипнинг саргузаштлари». Мультфильм.
18.30 «Алифбо сабоқлари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Пахтакорларнинг долзарб вазифалари».
19.50 «Жума оқшоми».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Ҳукумат тадбирлари».
21.30 «Мақом тарихидан». Мискин. 1-кўрсатув.
22.20 «Муҳаббат можароси». Бадиий фильм.
23.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Кулиб боқ, кичкинтой».
19.25 «Мусиқали меҳмонхона».
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Бу оқшомда».
21.40 «Пульс». Хабарлар.
21.50 Реклама. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»
I канал
Останкино

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
*
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
*
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.50 «Тимсоҳ-мушук». Мультфильм.
10.00 Футбол. Европа чемпионати. Швеция — Англия терма командалари. Швециядан кўрсатилади. Танаффус пайтида — (11.00) Янгиликлар.
12.20 «Телемикст».
* * *
13.05 «Ён дафтар».
13.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
13.55 Кўрсатувлар тартиби.
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 «Худди шундай бўлади». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
15.25 «Бугун ва ўша пайтларда».
15.55 Болалар учун фильм. «Арслоннинг саргузаштлари». 1-серия.
*
17.00 Янгиликлар.
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 Футбол. Европа чемпионати. Франция — Дания терма командалари. Швециядан кўрсатилади.
19.05 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 «Кинопанорама».
21.30 Эстрада қўшиқлари ёш ижрочилари «Ялта-92» VII телевизион танлови таништирилади.
*
22.00 Янгиликлар.
22.35 Кўрсатувлар тартиби.
22.40 «Доброгост». Телефильм.
23.00 Футбол. Европа чемпионати. Шотландия — МДҲ терма командалари. Швециядан олиб кўрсатилади.
01.05 «Лимпопо».
01.35 «Овозли йўлка». «ТВ-версия».

● «ДУБЛЬ IV»
«Россия» канали

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Ишдан бўш пайтингизда. «Диққат суратга олаяпман».
8.10 «Ҳақиқат онлари». А. Караулов саволларига Чернобиль АЭСининг собиқ директори В. Брюханов жавоб беради.
9.05 «Ҳужжатли панорама». «Қадимий вулқон этакларида».
9.20 «Кичик шаҳарлар — катта муаммолар».
9.50 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
* * *
13.00 Футбол бўйича Европа чемпионати. Франция — Дания терма командалари.
15.00 Янгиликлар.
15.15 «Россия қобусномаси». И. А. Гончаров.
16.00 «Тадбиркорлик ва анъаналар».
16.15 «Менеджерлар мактаби».
16.45 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
17.00 Хабарлар.
17.20 Эълонлар.
17.25 «Россия ва дунё».
17.55 «Жаноблар-ўртоқлар».
18.10 Махсус тижорат хабарномаси.
18.20 «Ҳар бир кун байрам».
18.30 «Бешинчи ғилдирак». Бадиий-публицистик кўрсатув.
20.00 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.
20.30 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
21.00 Хабарлар.
21.20 Эълонлар.
21.25 Криминал хабарлар экрани.
21.35 «Формула-1» классида автопойга бўйича жаҳон чемпионати.

Жума, 19. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Муножат». Фильм-концерт. («Ўзбектелефильм»).
8.05 «Шоқол учун қопқон». Бадиий фильм.
9.25 Ўзбекистондаги иқтидорли болаларнинг биринчи кўриги натижалари.
9.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нишона».
10.40 «Муҳофаза».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Петянинг орзуси». Мультфильм.
18.30 Болалар учун. «Ғулғунчалар».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Замин саховати».
19.50 «Лола» ҳиди». Телеочерк.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Ўзлигинг намоён қил». Қашқадарё вилоятига бағишланади.
22.30 «Тўйлар муборак». Бадиий фильм.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

17.40 «Ватан посбонлари» (рус тилида).
18.25 «Иқтисодиёт ва турмуш».
19.10 Чоржўй маданият уйи «Мекан» ашула ва рақс дастасининг чиқиши.
20.00 Янгиликлар (рус тилида).
20.10 Кулги кечаси.
20.40 Кичкинтойлар, сизлар учун.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ватан». Ахборот кўрсатуви.
21.45 «Шоҳсанам ва Ғариб». Опера.
23.55 Янгиликлар.

● «ОРБИТА IV»
I канал
Останкино

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
*
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
*
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм.
9.00 «Кинопанорама».
10.05 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
*
11.00 Янгиликлар.
11.20 Футбол. Европа чемпионати. Голландия — Германия терма командалари. Швециядан кўрсатилади.
13.15 «Бридж».
13.40 «Бизнес-класс».
13.55 «Ён дафтар».
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 «Кутамиз, қайтиб кел...». Телевизион бадиий фильм.
15.45 «Кичкинтой Гиппопонинг саргузаштлари». Мультфильм.
15.55 Болалар учун фильм. «Арслоннинг саргузаштлари». 2-серия.
*
17.00 Янгиликлар.
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 «Инсон ва қонун».
17.55 «Етимча Энни». Мультфильм.
18.05 П. И. Чайковский номли I халқаро ўсмирлар танловининг кундалиги.
18.25 «ТВ-Нева»: «Ким биз билан!».
18.45 «Леннеберглик Эмиль». Болалар учун кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 10-серия.
19.10 «Аёл театрда». Ярославль фестивали.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 «ВИД» таништиради: «Мўъжизалар майдони», «Музобоз», «Ҳордиқ чиқаринг», «Хит-конвейер», «Сиёсий бюро»нинг сайёр мажлиси». Танаффус пайтида— (23.00) Янгиликлар.
00.15 «Видеодром».

● «ДУБЛЬ IV»
«Россия» канали

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Ишдан бўш пайтингизда. «Телестройсервис».
8.10 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
* * *
13.00 Футбол бўйича Европа чемпионати. Шотландия — МДҲ терма командалари.
15.00 Янгиликлар.
15.15 «Биринчи тайм».
15.30 «Бу ерда энг каттаси мен».
16.15 «Простор+».
16.45 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
17.00 Хабарлар.
17.20 Эълонлар.
17.25 Трансросэфир: «Ҳаракатдаги модель-3».
18.10 «М-трест».
18.25 «Оқ қарға».
19.10 «Ҳар бир кун байрам».
19.20 «Асил ҳолича». А. В. Руцкой «Республика» матбуот марказида.
20.30 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
21.00 Хабарлар.
21.20 Эълонлар.
21.25 Парламент хабарномаси.
21.40 Футбол бўйича Европа чемпионати. Голландия — Германия терма командалари. Швециядан кўрсатилади.

Шанба, 20. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».
*
8.00 «Буни биз ўтмаганмиз». Бадиий фильм.
9.40 «Саёҳат — танга роҳат».
10.10 Ҳужжатли экран.
11.10 «Оқ йўл». Маннон Уйғур номидаги санъат олийгоҳи битирувчиларининг концерти.
11.55 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Омад».
12.10 «Сув—ҳаёт мезони».
12.40 «Ёдинома». Аҳмад Яссавий хотирасига бағишланади.
13.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Иқбол».
* * *
17.00 Футбол. Ўзбекистон миллий чемпионати. Олий лига. «Пахтакор» — «Сўғдиёна» (Жиззах). «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — Телефильм.
18.50 «Аралаш». Ҳажвий киножурнал.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Тижорат канали: «Олтинга айланар бу юрт тупроғи...».
19.45 «Халқ ижодиёти».
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 Телевизион миниатюралар театри.
21.45 «Дастлабки тергов». Бадиий фильм.
23.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

12.10 «Хотира».
13.10 «Оба дурмуши».
* * *
БИШКЕК КЎРСАТАДИ

17.30 Янгиликлар.
17.35 «Капитан Врунгелнинг саргузаштлари». Мультфильм.
17.45 «Қирғизча сўзлашишни ўрганамиз».
18.00 «Манастан аянба, калайик».
18.30 «Ала-Тоо».
18.50 «Опера театрида бир соат» (рус тилида).
19.50 «Енгиш». Телефильм.
20.00 «Журокто калган ирлар». Жолболду Алибаев.
20.30 «Ала-Тоо».
20.50 «Супер куулдул-92».

● «ОРБИТА IV»
I канал
Останкино

5.50 Кўрсатувлар тартиби.
5.55 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
*
6.55 Янгиликлар.
7.30 Эрталабки гимнастика.
7.40 Кўрсатувлар тартиби.
7.45 «Спорт ҳамма учун».
8.15 «Мусиқий чолғулар ва уларнинг тарихи». Кўп серияли илмий-оммабоп фильм премьераси. 3-серия.
8.45 «Қандай қилиб муваффақиятга эришиш мумкин!».
9.00 «Труба» радиоси. Дам олиш кўрсатуви.
9.30 «Марказ».
10.10 «Сиз бунга қодирсиз».
10.50 «Тиббиёт сиз учун».
11.30 «Сердаромад жой».
12.20 Мультфильм.
12.30 «Немислар Иккинчи жаҳон урушида». Телефильм премьераси. 2-фильм.
*
14.00 Янгиликлар.
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Омад».
15.20 «Ҳайвонот оламида».
16.20 «Қизил квадрат».
17.00 «Гулжаҳон». Мультфильм.
17.10 И. А. Гончаров. «Оддий воқеа». Москва «Современник» театрининг фильм спектакли.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 «Яраланган замин акссадоси». Адабий-мусиқий композиция.
21.25 «Учувчи стюардесса». Телевизион бадиий фильм премьераси. «Нодир асарларнинг ишқибозлари» туркумидан.
22.25 «Тунги альбом».
22.45 «Оқим». Телефильм.
*
23.00 Янгиликлар.
23.35 «Жиголо ва Жиголетта». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.

● «ДУБЛЬ IV»
«Россия» канали

7.00 Хабарлар.
7.20 Чашмалар. «Мишкин ҳақида меҳр билан».
8.00 Миллий баскетбол уюшмасининг баскетбол шарҳи.
8.30 «03» кўрсатуви. Телевизион саломатлик хизмати.
9.00 «Рус видеоси».
9.30 «Павлов овлари». Ҳужжатли фильм.
10.00 «Плюс ўн бир» видеоканали.
11.15 «Ойнаи жаҳон ҳақида монолог». Ҳажвчи ёзувчи Лев Новоженов.
11.45 «Бурда моден» таклиф этади...».
12.15 «Ўз ишининг усталари». Владимир Ашкеназе.
13.15 «Қандай яшаймиз?».
14.00 Кундузги сеанс. «Чапақай». Бадиий фильм.
15.25 «Бродвейнинг ёнгинасида».
*
16.10—19.20
ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ
«ДЎСТЛИК»
ВИДЕОКАНАЛИ

«Умид» (уйғур тилида).
«Авлодлар».
«Назокат».
«Безнен мирас» (татар тилида).
*
19.20 «Ҳар бир кун байрам».
19.30 «Пепси стилида мусиқа».
20.30 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
21.00 Хабарлар.
21.20 Эълонлар.
21.25 «Мовий денгиз ёқасида». Бадиий фильм.
22.50 «Маски-шоу».
23.20 Вариацияли мавзу. «Поручик Галицин руҳан тушманг...».

Якшанба, 21. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Субҳидам».
*
8.00 «Министр бўлишни хоҳлайман». Бадиий фильм.
9.30 Хоразм телевидениеси кўрсатади. Қаландар Норматов билан учрашув.
10.00 «Оналар мактаби».
10.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Ўйла, изла, топ!».
11.55 «Шоҳруҳ» клуби.
12.25 «Буюк қалбли Монас». Қирғизистон миллий Академик драма театрининг спектакли.
14.25 «Бизга мактуб йўллабсиз...».
14.55 «Дўстлик» студияси кўрсатади. «Замондас» (қозоқ тилида).
* * *
18.00 «Йўлдаги ҳангома». Мультфильм.
18.10 «Кичкинтой» устахонаси.
18.35 «Фикрлар тўқнашганда».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Қўлёзмалар — нодир хазиналар».
19.45 «Сиҳат-саломатлик». Тиббиёт ходимлари кунига бағишланади.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Ўзбекистон халқ артисти Ғуломжон Ёқубовнинг янги қўшиқлари.
21.50 «Қайтишни хаёлдан чиқаринг». Бадиий фильм.
23.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
БИШКЕК КЎРСАТАДИ

8.05—12.00 Қирғизистон телевидениесининг болалар студияси намойиш этади. Программада: «Бобок сенинг жомогун», «Қирғизча сўзлашишни ўрганамиз», «Биздин анкета», «Ачик конул балдарбиз», «Балдар студиясинин мейманканасында», «Ҳамма, ҳаммага хайрли кун». Бадиий фильм...
* * *
17.35 «Капитан Врунгелнинг саргузаштлари». Мультфильм.
17.55 «Қалб меҳрсиз бўлмайди» (рус тилида).
18.30 «Ала-Тоо».
18.50 «Темикемди эскерип... же биздин казынадан».
19.50 Кечки видеосалон.

● «ОРБИТА IV»
I канал
Останкино

5.25 «Руҳни чиниқтириш».
6.25 Ритмик гимнастика.
*
7.30 «Спортлото» тиражи.
7.45 «Камалак» халқ ижодиёти телекўрсатувлари IX халқаро фестивали. «Фольк ва фольклор» (Чехо-Словакия).
8.20 «Эрта саҳарлаб».
9.00 «Ҳамма нарса бўлиши мумкин».
9.30 «Тонг юлдузи».
10.20 «Ўз ўзингга мадад бер».
10.50 А. Синявский ва Ю. Даниэль ижоди ҳақида телефильм премьераси.
11.50 «Марафон-15».
12.30 «Янгра, гармонь».
«КТВ-I ва Франс интернасиональ канали» таништиради:
13.00 «Ёввойи табиат қўриқхоналари» туркумидан телефильм премьераси. 4-фильм.
13.30 «Марк ва Софи». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-фильм.
*
14.00 Янгиликлар.
14.15 «Саёҳатчилар клуби».
15.05 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари. «Хотин хушомад қиляпти — яхшиликка бўлмаса керак» (Франция).
15.10 П. И. Чайковский номли I халқаро ўсмирлар танловининг кундалиги.
15.30 «Уолт Дисней таништиради...».
16.20 Эфирда бевосита мулоқот.
17.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
*
17.45 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.00 «Нима! Қаерда! Қачон!».
19.00 Якшанба кинопрограммаси. Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Эндхауз жумбоғи». Бадиий фильм («Мосфильм»).
*
21.00 «Якунлар».
21.45 «Оби-ҳаёт» клуби». Мусиқий кўрсатув.
22.30 «Телелоция».
22.45 В. А. Моцарт. 15-симфония. Соль мажор. «Виртуози Москви» Давлат камер оркестри ижро этади. Дирижёр— В. Спиваков.
*
23.00 Янгиликлар.
23.15 Кўрсатувлар тартиби.
23.20 «Қуёш исмли юлдуз». В. Цой туғилган кунининг 30 йиллигига бағишланган концерт.

● «ДУБЛЬ IV»
«Россия» канали

7.00 Хабарлар.
7.20 «Тилла шпора».
7.50 «Ухшаш дунёлар».
8.35 «Севги изҳори». Фотосувврат устаси Лев Шестеренков билан суҳбат.
8.50 «Хоҳ ишонинг...».
9.20 «Дунё фуқаролари». Ахборот-публицистик кўрсатув.
10.05 «Суперкитоб». Мультфильм. 12-серия.
10.30 «Ати-бати...».
11.00 «Чархпалак».
12.00 Ташқаридан туриб қараганда (Америкалик руслар Россиянинг иқтисодий сиёсати ҳақида).
12.30 «Визави».
13.00 Кундузги сеанс. «Отряд». Бадиий фильм.
14.35 «Пеликан» тадбири.
15.35 «Ҳайвонот оламида».
*
16.40—19.25
ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ
«ДЎСТЛИК»
ВИДЕОКАНАЛИ

«Дўстлар даврасида».
«Дўстлик экрани».
«Калейдоскоп».
«Интерспорт».
*
19.25 Мульти-пульти. «Сеҳрли мўмиё».
19.35 «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 54-серия.
20.25 «Ўз ишининг усталари». Михаил Баришников.
20.55 Эълонлар.
21.00 Хабарлар.
21.20 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
21.50 «Рок-кафе».
22.20 Санкт-Петербург балети. И. Стравинский. «Аполлон».
23.00 Футбол бўйича Европа чемпионати. Ярим финал матчи. Стокгольмдан олиб кўрсатилади.

«Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз» ҳафтаномасининг 11 июнь сонидан олинди.

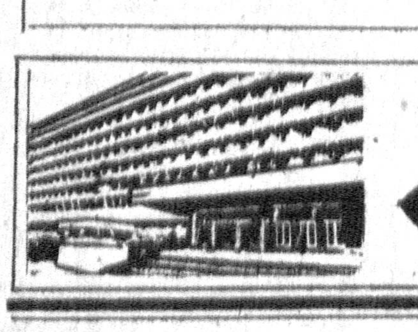

МУАССИСЛАР:
Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР:
қабулхона — 32-53-76,
хатлар — 33-29-70, 32-53-79;
эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича — 33-81-42, 33-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000, ГСП, Тошкент, «Правда» рўзномаси кўчаси, 41.

• Нашр кўрсаткичи 64690 • Босмага бериш вақти 11.30. • Босмага берилди. 12.30 • Буюртма Г—188. • 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.